

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Doplňkové penzijní spoření

SUPPLEMENTARY PENSION SAVINGS

2023/2024

JULIE FRANKOVÁ

Studijní program: Ekonomika a management

Vedoucí práce: Mgr. František Hřebík, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Franková** Jméno: **Julie** Osobní číslo: **510738**
Fakulta/ústav: **Masarykův ústav vyšších studií**
Zadávající katedra/ústav: **Institut ekonomických studií**
Studijní program: **Ekonomika a management**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Doplňkové penzijní spoření

Název bakalářské práce anglicky:

Supplementary Pension Savings

Pokyny pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je v rámci doplňkového penzijního spoření vytvořit investiční strategie pro klienty různých věkových kategorií.

Teoretická část:

1. Historie sociálního zabezpečení
2. Důchodový systém v České republice
3. Doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění

Praktická část:

4. Současné produkty ČSOB Penzijní společnosti
5. Porovnání produktů ČSOB Penzijní společnosti
6. Investiční doporučení pro různé věkové skupiny
7. Závěr

Seznam doporučené literatury:

KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9. LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3. POTÚČEK, Martin. České důchody. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-4236-9. RUBEŠ, Lukáš. Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4. RYTÍŘOVÁ, Lucie. Důchodový systém v České republice. ANAG, 2013. 114 s. ISBN: 978-80-7263-821-5. SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada, 2012. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-4479-7.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:

Mgr. František Hřebík, Ph.D. Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **08.12.2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25.04.2024**

Platnost zadání bakalářské práce: _____

Mgr. František Hřebík, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

Mgr. František Hřebík, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
podpis děkana(ky)

FRANKOVÁ, JULIE. *Doplňkové penzijní spoření*. Praha: ČVUT 2023. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citovala a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 18. 04. 2024

Poděkování

Ráda bych poděkovala Mgr. Františkovi Hřebíkovi, Ph.D. za cenné rady při konzultacích a odborné vedení bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Petrovi Procházkovi za poskytnutí informací do praktické části, za cenné rady a postřehy.

Abstrakt

Tématem bakalářské práce je doplňkové penzijní spoření. Práce vysvětluje vývoj III. pilíře důchodového systému v České republice a současně představuje možnosti soukromého zabezpečení na penzi. Cílem je představit ČSOB penzijní společnost a v rámci ní navrhnout doporučení různým věkovým skupinám. Závěrem této práce je, že i přesto, že doplňkové penzijní spoření neporáží inflaci, je zajímavým spořicí nástrojem a nabízí spoustu výhod.

Klíčová slova

Doplňkové penzijní spoření, penzijní připojištění, penzijní reforma, účastnický fond, transformovaný fond, penzijní jednotka, penzijní plán, investiční strategie

Abstract

The topic of the bachelor thesis is supplementary pension savings. The thesis explains the development of III. pillar of the pension system in the Czech Republic and at the same time represents the possibility of private pension security. The aim is to present the ČSOB pension company and within it propose recommendations to different age groups. The conclusion of this thesis is that even though supplementary pension savings do not beat inflation, they are an interesting savings tool and offer many advantages.

Keywords

Supplementary pension savings, supplementary pension insurance, pension reform, participation fund, transformed fund, pension unit, pension plan, investment strategy

Obsah

Úvod	9
1 Historie sociálního zabezpečení	11
1.1 Malá důchodová reforma.....	12
1.2 Velká důchodová reforma	13
2 Důchodový systém v České republice.....	14
2.1 I. Pilíř – Důchodové pojištění	14
2.2 II. Pilíř – Důchodové spoření	15
2.3 III. Pilíř – Doplnkové penzijní spoření.....	16
3 Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění.....	17
3.1 Historie a vývoj produktu penzijního připojištění.....	17
3.1.1 Penzijní fondy	19
3.1.2 Nároky účastníků	21
3.2 Penzijní reforma	22
3.3 Historie a vývoj doplňkového penzijního spoření.....	24
3.3.1 Penzijní společnosti	26
3.3.2 Účastnické fondy.....	27
3.4 Předdůchod a předčasný důchod.....	28
3.5 Vývoj státního příspěvku III. pilíře.....	29
3.6 Vývoj účastníků III. pilíře	30
3.7 Změny na III. pilíři v roce 2024	31
4 Současné produkty ČSOB Penzijní společnosti.....	34
4.1 Transformovaný fond Stabilita	34
4.2 Fondy Doplnkového penzijního spoření.....	36
4.2.1 ČSOB účastnický povinný konzervativní fond	36
4.2.2 ČSOB garantovaný účastnický fond.....	38
4.2.3 ČSOB pro penzi účastnický fond	40
4.2.4 ČSOB vyvážený účastnický fond.....	41
4.2.5 ČSOB dynamický účastnický fond	43
4.2.6 ČSOB dynamický zodpovědný účastnický fond.....	44
4.2.7 Porovnání majetku fondů	46
5 Porovnání produktů ČSOB Penzijní společnosti	47
5.1 Rozdílné charakteristiky produktů	47

5.2	Porovnání vývoje penzijní jednotky jednotlivých účastnických fondů.....	48
5.3	Porovnání zhodnocení účastnických fondů s inflací.....	49
6	Strategie životního cyklu	50
Závěr		51
7	Seznam použitých zdrojů.....	53
7.1	Seznam použité literatury	53
7.2	Seznam elektronických zdrojů.....	53
7.3	Seznam právních předpisů	54
Seznam grafů		56
Seznam tabulek		57

Úvod

Téma bakalářské práce Doplnkové penzijní spoření bylo zvoleno, jelikož otázky spojené s finanční bezpečností a plánováním důchodu považuji za klíčové. Doplnkové penzijní spoření se stává stále důležitější z hlediska dlouhodobého zajištění finanční stability po ukončení aktivního profesního života.

Doplnkové penzijní spoření se v dnešní době stává důležitým tématem, které se stává klíčovým prvkem zajištění finanční stability jednotlivců v důchodovém věku. S postupným stárnutím populace a změnami v sociálním systému nabývá tato forma spoření na významu jako doplněk k základnímu důchodovému zabezpečení. Doplnkové penzijní spoření představuje prostředek, který umožňuje jednotlivcům aktivně investovat do své budoucnosti a udržet si životní úroveň i po ukončení aktivní profesní činnosti.

Cílem bakalářské práce je představit ČSOB penzijní společnost a v rámci ní navrhnout doporučení různým věkovým skupinám.

V praktické části bakalářské práce jsou představeny produkty penzijního připojištění a doplnkového penzijního spoření v rámci ČSOB penzijní společnosti. Dále se tato část věnuje vzájemnému porovnání těchto produktů, a hlavně porovnání jednotlivých produktů s inflací, kde je přehledně zobrazeno a popsáno, zda fondy porázejí inflaci či nikoli.

Závěrem práce je doporučení kam investovat své prostředky v rámci doplnkového penzijního spoření, jelikož i přesto, že ve většině případech inflaci neporáží, nabízí zajímavé výhody. Zároveň v závěru doporučuji diverzifikaci rozložení investic, kdy se rozloží riziko a současně se vyrovnají výkyvy výnosů, které se v dlouhodobém horizontu maximalizují. Vzhledem k budoucím výzvám je důležité, aby lidé byli lépe informováni o tom, jak důležité je doplnkové penzijní spoření, a aby měli silnější finanční vzdělání. Spolupráce mezi státem, finančními institucemi a vzdělávacími organizacemi je klíčová pro poskytnutí potřebných informací a zjednodušení procesu přihlášení a správy penzijních účtů.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Historie sociálního zabezpečení

Sociální zabezpečení a sociální pojištění si prošlo poměrně dlouhým vývojem. V minulosti se na stáří lidé zajišťovali v rámci rodiny. Pokud se někdo chtěl speciálně zajistit, musel vyhledat pomoc v charitě nebo církvi.

Ve starověkém Římě zavedli sociální podporu pro vojáky a veterány vrácené z boje. Tento systém zajistil finanční podporu veteránům, kteří se v důsledku boje stali invalidními.¹

Počátky modernějšího sociálního pojištění lze datovat do druhé poloviny 19. století, kdy staří lidé, kteří si nemohli zajistit obživu, byli řazeni mezi chudinu. Proto dle Patentu o tulácích a žebrácích z roku 1661 měli právo na žebrání. Po vydání dvorského dekretu v roce 1784 se péče o chudinu přenesla na obce a chudinské ústavy. V českých zemích tuto péči zajišťovala nejprve církev a později vrchnost.²

Návrh na povinné pojištění začal formovat předseda vlády tehdejšího Rakouska-Uherska Eduard Franz Josef Taaffe. Byly přijaty čtyři základní sociální zákony známé jako Taafeho reformy, jejichž součástí bylo i přijetí úrazového a nemocenského pojištění dělníků.²

V roce 1924 byl vyhlášen zákon č.221/1924 Sb. z. a. n., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří. Tento zákon znamenal přelom v oblasti sociálního pojištění, jelikož zavedl dělnické pojištění pro případ invalidity a stáří.³

O 24 let později byl zákon z roku 1924 nahrazen zákonem č. 99/1948 Sb., o národním pojištění. V této podobě vydržel do roku 1956, kdy byl pozměněn do nového zákona č. 55/1956 Sb., o sociálním pojištění. Starobní důchod byl odvozen od výše posledního výděлку a podle výše počtu odpracovaných let. U náročných profesí byl snížen věk do důchodu.²

Zásady nároků na starobní důchod u osob samostatně výdělečně činných byly poprvé upraveny v roce 1988 přijetím zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Jednalo se právě o zvýšení důchodů, které byly jediným zdrojem příjmu.²

Po vzniku samostatné České republiky se stále pracovalo na změnách v důchodovém systému. Od konce 20. století probíhá obnova v oblasti sociálního zabezpečení a nemocenského pojištění. V roce 2001 byl zaveden třístupňový invalidní důchod v závislosti na poklesu pracovní schopnosti pojištěnce, která poklesla pod 35 %. Za vlády Mirka Topolánka byla poprvé pronesena myšlenka zavedení pásma

¹ LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3.

² KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9.

³ Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: https://www.cssz.cz/documents/20143/99569/2004_publikace_80letSP.pdf/af9016aa-c859-9592-8621-b35e125d7e61

pružného věku pro odchod do důchodu. Důchodovou reformu rozdělili do tří etap, kdy v první etapě měl být například stanoven parametr důchodového věku ve výši 65 let. V druhé se mělo vyřešit důchodové spoření a dobrovolné pojištění, a právě ve třetí etapě měl být vytvořen další dobrovolný pilíř důchodového systému založen na metodě opt-out, kdy část peněz má být uložena v soukromých penzijních fondech.⁴

1.1 Malá důchodová reforma

V roce 2011 se česká vláda rozhodla k přijetí novely zákona o důchodovém pojištění č. 220/2011 Sb., nazývané stručně jako Malá důchodová reforma. ⁴ Přináší změny ohledně výše starobního důchodu. Zvýšení důchodů se týkalo těch, kteří měli vyšší příjmy, tudíž do systému odvedli nejvíce peněz. Občané s příjmy do 10 900 Kč hrubého měsíčně dostanou stejný důchod jako beze změny, tudíž byli z reformy vynecháni.⁵

Zároveň malá novela o důchodovém pojištění posouvá věk odchodu do důchodu. Reforma zvyšuje věkovou hranici, kdy budou mít lidé (hlavně ti mladší) nárok na státní důchod. Důchodový věk pro muže a ženy se má časem sjednotit, odpadne také zvýhodnění za vychované děti. ⁵

Novela zákona o důchodovém pojištění především stanovila výpočet výše redukčních hranic ve vztahu k průměrné mzdě. Hranice byla nastavena na 44 % všeobecného vyměřovacího základu, kdy do 44 % se příjem neredukuje. Druhá redukční hranice se změnila na čtyřnásobek průměrné mzdy (tedy 400 %), kdy nad touto výší se do důchodu nezapočítává nic. Druhá hranice byla snížena na 26 % z původních 30 %.⁴

⁴ KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9.

⁵ LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3.

1.2 Velká důchodová reforma

Velká důchodová reforma souhrnně znamená přijetí 3 zákonů v průběhu let 2011 a 2012. Jednalo se o zákon č.426/2011 Sb., o důchodovém spoření, zákon č.397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření a zákon č.399/2012 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření. Tyto zákony byly zavedeny s účinností od 1. ledna 2013.⁶ Cílem reformy bylo dosažení dlouhodobé rozpočtové udržitelnosti a posílit kapitálovou složku jako zdroje důchodů. Současně by se měla zvýšit konkurenceschopnost České republiky a také snížit náklady práce.⁷

Přijetím výše zmíněných zákonů byl zaveden do důchodového systému v České republice fondový, příspěvkově definovaný II. pilíř. Účast na něm byla dobrovolná. Kdo se ale rozhodl do systému vstoupit, nemohl již vystoupit. Tento pilíř byl financován vyvázáním části pojistného na důchodové pojištění z prvního pilíře.⁷

Byly vytvořeny čtyři strategie důchodového spoření dle míry rizika a složení investičního portfolia. Účastníci druhého pilíře si tak mohli vybrat, kterou možnost si zvolí. Dále se mohli rozhodnout, jakým způsobem jim bude vyplácena výplata po dosažení věku odchodu do důchodu. Jednalo se o druhy důchodů:

- doživotní penze končící úmrtím příjemce
- doživotní penze s pozůstalostní penzí na 3 roky
- renta na dobu určitou, minimálně 20 let, která při úmrtí přechází na dědice.⁷

V roce 2011 byl v rámci důchodové reformy přijat zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, který nahradil zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Vznik a změny ve třetím pilíři jsou popsány ve třetí kapitole.

⁶ KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9.

⁷ LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3.

2 Důchodový systém v České republice

Důchodový systém v České republice funguje formou takzvaného průběžného důchodového systému. To znamená, že lidé, kteří pracují, do důchodového systému přispívají buď jako zaměstnanci, nebo OSVČ. Financují penze svých spoluobčanů v důchodovém věku.⁸

Systém v České republice se v současné době skládá ze dvou pilířů: důchodového pojištění a doplňkového penzijního spoření. V minulosti byl přidán ještě jeden pilíř známý jako druhý pilíř, a to důchodové spoření. To bylo ale v roce 2016 zrušeno zákonem č. 376/2015 Sb., o ukončení důchodového spoření. První pilíř neboli důchodové pojištění představuje zajištění od státu. Je navázán na demografickou situaci a nejvíce na něj dopadá stárnutí populace. Třetí pilíř je soukromý a není povinný. Jedná se o vlastní investice a úspory občana. Stát jej podporuje pomocí státních příspěvků a také do něj může přispívat zaměstnavatel.⁹

V současné době byl ke třetímu pilíři přidán takzvaný dlouhodobý investiční produkt, který je nová forma investování s cílem vytvoření rezervy na stáří. Dlouhodobý investiční produkt je popsán v kapitole 3.7.

2.1 I. Pilíř – Důchodové pojištění

Prvním pilířem důchodového systému je důchodové pojištění. Jedná se o základní pilíř, který je ostatními pilíři pouze doplněn. Dle zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění je účast v prvním pilíři povinná. Finanční prostředky, které stát vybere na důchodovém pojištění obratem použije na vyplaty státních důchodů pro současné důchodce. Tento systém známe pod pojmem „průběžný systém“ neboli PAYG od spojení Pay-As-You-Go.¹⁰

Při výpočtu výše důchodu je stanovena základní výměra, která představuje 10 % z průměrné mzdy, což v roce 2024 činí 4 400 Kč, a procentní výměra důchodu, jež obsahuje určité redukční hranice.

⁸ Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/duchodova-reforma>

⁹ LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3.

¹⁰ RUBEŠ, Lukáš. Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4.

Z důchodového pojištění stát vyplácí tyto typy důchodů

- starobní důchod
- invalidní důchod
- vdovský a vdovecký
- sirotčí¹¹

2.2 II. Pilíř – Důchodové spoření

Cílem II. pilíře bylo doplnit I. pilíř. Zatímco první pilíř je průběžný, ten druhý byl fondový. Účast na něm byla zcela dobrovolná. Pokud se ale někdo rozhodl vstoupit, nebylo možné již vystoupit. Nastavila se hranice 35 let, do kdy bylo nutné se rozhodnout, zda se budeme účastnit. Tento věk byl určen proto, že v 35 letech už má většina představu o své kariéře a má stálé zaměstnání. Lidé mladší než 35 let si mohli uzavřít spoření, a to nejpozději do konce kalendářního roku, v němž dosáhli pětatřiceti let.¹²

Naspořené peníze byly vypláceny až po dosažení důchodového věku s možností volby, jakým způsobem se bude důchod vyplácet. Typy výplat měla na starost pojišťovna, se kterou na konci spoření klient uzavřel smlouvu.

Tabulka 1– rozdíl mezi I. a II. pilířem z hlediska plateb a čerpání prostředků

	Účastníme se v II. pilíři	Neúčastníme se v II. pilíři
Platíme	25 % hrubé mzdy do I. pilíře 3 % hrubé mzdy do II. pilíře Další 2 % z hrubé mzdy do II. pilíře	28 % z hrubé mzdy do I. pilíře
Čerpáme důchod	Z průběžného systému Z fondů (z naspořených 3 % + 2 %)	Pouze z průběžného systému

Zdroj: Petr Syrový, str. 91, upraveno autorkou

Do prvního pilíře se zaměstnancem odvádělo 28 % z výplaty, pokud se neúčastnil na druhém pilíři. Jestliže se II. pilíře účastnil, bylo do I. pilíře placeno 25 % a zbylá 3 %, kterým byla přidána navíc 2 %

¹¹ ČESKO. Zákon č. 220/2011 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – znění od 1. 1. 2012. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-220>

¹² Novinky.cz. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/finance-druhy-pilir-lide-starsi-35-let-maji-na-rozhodnuti-uz-jen-tri-mesice-186339>. [cit. 2024-03-04].

také z hrubé mzdy, se odváděla do fondů neboli do druhého pilíře. Znamená to tedy, že účast na obou pilířích zároveň znamenala nižší důchod z prvního pilíře, jelikož se do něj odvádělo méně.¹³

V rámci druhého pilíře byla možnost investovat do 4 fondů:

1. Důchodový fond státních dluhopisů
2. Konzervativní důchodový fond
3. Vyvážený důchodový fond
4. Dynamický důchodový fond

2.3 III. Pilíř – Doplnkové penzijní spoření

Třetí pilíř je zcela dobrovolný. Jedná se o zdroj na financování důchodu z vlastních prostředků. Na rozdíl od důchodového spoření se sami rozhodneme, jestli chceme pravidelně spořit a zároveň kolik. Částku je možné měnit, nebo přidávat jednorázové vklady. Navíc jej stát podporuje pomocí státních příspěvků a také do něj může přispívat zaměstnavatel.

Doplnkové penzijní spoření je nástupcem penzijního připojištění. Hlavním rozdílem mezi nimi je v tom, že u penzijního připojištění jsou peníze investovány tím nejbezpečnějším možným způsobem, což sice snižuje možnost vyššího zhodnocení, ale klient má garanci kladné nuly. V doplnkovém penzijním spoření je možné ovlivnit zhodnocení úspor tím, že si vybereme, do jakého fondu investovat.¹⁴ Detailnější rozdíl mezi těmito produkty je popsán v další kapitole.

¹³ RUBEŠ, Lukáš. Doplnkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4.

¹⁴ Česká spořitelna [online]. [cit. 2023-11-06]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/blog/budoucnost/cim-se-lisi-penzijni-pripojisteni-a-doplnekove-penzijni-sporeni>

3 Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění

Doplnkové penzijní spoření a penzijní připojištění jsou známá jako III. Pilíř důchodového systému, který slouží k doplnění předchozích dvou pilířů. Je to způsob, jakým se můžeme sami zajistit na důchod a nespolehat pouze na I. pilíř. Zda se rozhodneme pro účast na něm záleží čistě na nás, ale účastí se zavazujeme dodržovat podmínky jedné z několika penzijních společností. Ty investují nashromážděné prostředky na kapitálových trzích, kde mají na výběr mezi státními dluhopisy a investicemi do komerčních produktů (například akcií).

Obecně se dá říct, že doplnkové penzijní spoření vychází z původního penzijního připojištění se státním příspěvkem, které si od 30.11.2012 není možné sjednat. Výhodou, které doplnkové penzijní spoření nemá, byla takzvaná záruka kladné nuly, což zajišťovalo jistotu, že v okamžiku výplaty dostaneme zpět minimálně tu částku, která byla naspořena.¹⁵

Při spoření ve třetím pilíři máme nárok na příspěvek od státu, kdy stát ke každé měsíční úložce stanovil částku, kterou přispívá. Výhodou je také daňové zvýhodnění nebo příspěvek zaměstnavatele. Podmínky na daňové zvýhodnění a příspěvek od státu se s vývojem produktu měnily.

3.1 Historie a vývoj produktu penzijního připojištění

Doplnkový produkt vznikl s vytvořením penzijního připojištění, které má původ v roce 1994 a to vydáním zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

Produkt měl za cíl shromažďovat prostředky a udržet si tím vyšší kvalitu života ve stáří, než jakou bychom měli účastí pouze na prvním pilíři. Navíc bylo totiž koncipováno jako bezrizikové, jelikož účastníci měli tzv. záruku kladné nuly. To znamenalo, že v okamžiku výplaty má účastník záruku, že dostane zpět minimálně takovou částku, kterou si celé roky spořil u daného penzijního fondu, včetně státního příspěvku.¹⁵

V září 1994 si začali penzijní připojištění sjednávat první klienti, kterým mohla být fyzická osoba starší 18 let a uzavřela písemnou smlouvu s penzijním fondem o penzijním připojištění. Smlouva musela obsahovat penzijní plán, který upravoval všechny možné formy dávek a závazky fondu vůči

¹⁵ POTŮČEK, Martin. České důchody. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-4236-9.

klientovi. Účastník měl možnost sám si zvolit formu dávek. Fond nesměl sám od sebe měnit smlouvu ani penzijní plán. Změna mohla být provedena pouze na základě písemné dohody s klientem. Úspory bylo možné vybrat nejdříve v 50 letech bez ztráty státních příspěvků s podmínkou, že penzijní připojištění muselo trvat minimálně 36 měsíců. Během tří měsíců, tudíž začátkem roku 1995, se na třetím pilíři podílelo přes 1 milion osob.¹⁶

První změny byly prováděny v roce 2000, které přišly s novelou zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. Svým zaměstnancům mohli od té doby do spoření přispívat i zaměstnavatelé. Tenkrát přispívali průměrně 300 Kč. To se ale časem změnilo a v roce 2005 průměrný příspěvek vzrostl na 500 Kč.¹⁷

Další změnou provedenou v roce 2000 bylo zvýšení věku pro možné vybrání úspor z padesáti na šedesát let. Navíc byl navýšený počet let spoření nutný pro nárok na penzi z původního jednoho roku na pět let. Největší změny tohoto roku přišly v oblasti daní se zákonem č. 170/1999 Sb., který přišel v platnost právě v roce 2000. Účastník si od té doby mohl část úložky, která přesáhne 500 Kč odečíst od daňového základu, a to až do výše 12 000 Kč. Částka se rovná úhrnu zaplacených příspěvků poplatníkem za zdaňovací období sníženému o 6 000 Kč.

Tabulka 2 – Daňové úlevy poplatníka z penzijního pojištění od roku 2000

Měsíční příspěvek v Kč	Roční odpočet od základu daně v Kč	Roční úspora na dani
500	0	0
600	1200	180
800	3600	540
1000	6000	900
1200	8400	1260
1400	10800	1620
1500 a více	12000	1800

Zdroj: Měsíc.cz. Online. 2019. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/25-let-penzijniho-sporeni-jak-sel-cas-a-vyplati-se-do-nej-dnes-investovat/>. [cit. 2024-02-13]., upraveno autorkou

¹⁶ ČESKO. Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-42>

¹⁷ IDNES.cz/zpravodajství. Online. 2000. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/banky-a-sporeni/penzijni-prijizeni-prispevek-zamestnavatele-vyrazne-zvysuje-vynosnost.A001203_220507_fi_osobni_235. [cit. 2024-03-04].

Daňové úlevy mohli rovněž čerpat i zaměstnavatelé. Mohli odečíst příspěvek zaměstnanci, a to až do výše tří procent vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné na sociální a zdravotní pojištění.¹⁸

V roce 2003 byla přijata novela zákona o penzijním připojištění, která nabyla své účinnosti od 1. dubna 2004. To přineslo řadu nových změn. Jednou z nich byla možnost cizinců starších 18 let s bydlištěm v Evropské unii sjednat si penzijní připojištění. Podmínkou bylo, že se museli účastnit důchodového nebo veřejného zdravotního pojištění.

Nejdůležitější změnou, kterou přinesl rok 2004 byla změna podmínek pro získání starobní penzi. Výplata starobní penze byla od této chvíle vázána na věk 60 let, a to jak pro muže i ženy. Nebylo možné mít nárok na výplatu při předčasném odchodu do starobního důchodu.¹⁹

Poslední významnou změnou, která byla provedena na penzijním připojištění až do penzijní reformy, bylo od roku 2008 osvobození příspěvku zaměstnavatele od daně z příjmu až do 24 000 Kč ročně. Změna se týkala i zaměstnavatelů, pro které byl zrušen limit 3 % vyměřovacího základu na daňově uznatelný náklad. Takže za náklad se považoval příspěvek zaměstnanci u penzijního fondu v plné výši.²⁰

3.1.1 Penzijní fondy

Penzijní fondy byly zvláštní instituce, které měly za úkol provádět penzijní připojištění. Jednalo se o akciové společnosti se sídlem na území České republiky. Každý penzijní fond musel obsahovat statut a penzijní plán. Statut fondu představoval dokument obsahující základní informace o fondu. Musel obsahovat například rozsah činnosti, zaměření a cíle investiční politiky penzijního fondu, zásady hospodaření nebo také způsob použití zisku.²¹

Zásadní význam pro penzijní připojištění měl **penzijní plán**, který musel být schválen Českou národní bankou. Upravoval druhy penzí a jednotlivých dávek, způsob výpočtu dávek, důvody vypovězení penzijního připojištění, výši příspěvku účastníků a jejich způsob placení, zásady, podle

¹⁸ ŠULC, Jaroslav. *Penzijní připojištění*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. U Průhonu 22, Praha 7: GRADA Publishing, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

¹⁹ *Měšec.cz*. Online. 2004. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/penzijni-pripojisti-se-meni/>. [cit. 2024-02-13].

²⁰ PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik: právní stav k 1.1.2012*. Praha: Grada, 2012. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-247-4090-4.

²¹ Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. In: 1994.

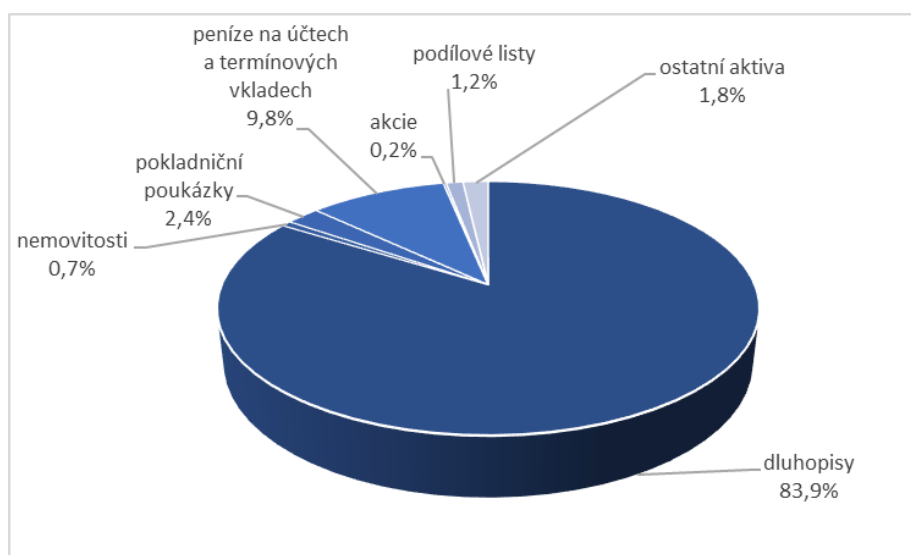
kterých se účastníci včetně příjemců penzí podíleli na výnosech hospodaření penzijního fondu a další důležité otázky ohledně realizace penzijního připojištění konkrétním penzijním fondem.²²

S vývojem produktu penzijního připojištění se měnily i fondy. Na začátku jich bylo na trhu 44, ale k 31.12.2012 se tento počet zredukoval na devět. Před důchodovou reformou tedy vypadal seznam penzijních fondů následovně:

- Aegon penzijní fond
- Allianz penzijní fond
- AXA penzijní fond
- ČSOB penzijní fond Stabilita (včetně fondu ČSOB penzijní fond Progres)
- Generali penzijní fond
- ING penzijní fond
- Penzijní fond České pojišťovny
- Penzijní fond České spořitelny
- Penzijní fond Komerční banky²²

Většina fondů přijala investiční strategii reagující na situaci na finančních trzích. Pokud se podíváme na portfolia jednotlivých fondů, zjistíme, že jejich struktura byla velmi podobná portfoliím investičních fondů a podílových fondů.

Graf 1: Portfolio penzijních společností ke konci roku 2012

Zdroj: Asociace penzijních společností ČR, upraveno autorkou

²² Asociace penzijních společností ČR. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2016/10/ekonomicke-ukazatele-v-r-2012-4-ctvrtleti.pdf>. [cit. 2024-02-13].

Graf 1 zobrazuje celkové portfolio penzijních společností ke konci roku 2012. Většinu portfolia tvořily ty nejbezpečnější investiční nástroje jako jsou dluhopisy, které se pohybují v jednotlivých fondech okolo 80 % celkového portfolia. Konkrétně na konci roku 2012 bylo jejich průměrné zastoupení 83,9 %. Prostředky penzijních fondů byly z 96,1 % investovány do konzervativních nástrojů, tedy do dluhopisů, hotovosti na účtech a termínovaných vkladech a pokladničních poukázek.²³

3.1.2 Nároky účastníků

Již od vzniku produktu byly stanoveny možné dávky penzijního připojištění. Ty mohl uplatnit účastník nebo oprávněná osoba po ukončení fáze spoření. Jednalo se o:

- vyrovnání v podobě penze
- jednorázového vyrovnání
- odbytného.²⁴

Penzí se rozumí doživotní pravidelná výplata peněžní částky z penzijního připojištění. Rozlišujeme čtyři druhy:

- starobní – nárokem je přiznání starobního důchodu z důchodového pojištění nebo dosažení stanoveného věku. Před rokem 2000 musel být věk vyšší než 50 let, později vyšší než 60 let.
- invalidní – nárok vznikne, jestliže byl účastníkovi přiznán plný invalidní důchod z důchodového pojištění (od roku 2009 invalidita třetího stupně). Pojištěná doba nesmí přesáhnout 60 kalendářních měsíců. Při změnách v roce 2000 bylo doplněno, že minimální doba musí být 36 měsíců.
- výsluhová – podmínkou je placení příspěvků minimálně 180 kalendářních měsíců.
- pozůstalostní – je vyplácena v případě úmrtí osobám určeným ve smlouvě. Musí být splněné podmínky stanovené v penzijním plánu. Nárok vzniká v případě, že účastník zemřel před podáním žádosti o výplatu penze.²⁵

Odbytné je pro osoby, co nechtějí čerpat naspořenou částku ve formě penze, ale dávají přednost okamžité výplatě. Nárok na něj má účastník, jehož smlouva penzijního připojištění byla ukončena

²³ *Asociace penzijních společností ČR*. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2016/10/ekonomicke-ukazatele-v-r-2012-4-ctvrtleti.pdf>. [cit. 2024-02-13].

²⁴ ŠULC, Jaroslav. *Penzijní připojištění*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. U Průhonu 22, Praha 7: GRADA Publishing, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

²⁵ PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik: právní stav k 1.1.2012*. Praha: Grada, 2012. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-247-4090-4.

dohodou nebo výpovědí, platil příspěvky alespoň po dobu 12 měsíců a zároveň jeho penzijní pojištění zaniklo.²⁶

Na jednorázové vyrovnání má nárok účastník za podmínek stanovených penzijním plánem místo penze. Vyrovnání vyplácí penzijní fond na základě písemné žádosti o výplatu, a to do 3 měsíců.²⁶

3.2 Penzijní reforma

Nejvýznamnějším okamžikem ve vývoji spoření na penzi byla reforma, která má počátek v roce 2011, kdy byly vládou přijaty dva zákony: zákon č.427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření a zákon č.426/2011 Sb., o penzijním spoření. Tyto zákony definují dva doplňkové důchodové systémy. Celá reforma přišla v platnost až počátkem roku 2013. Měnilo se dosavadní penzijní připojištění se státním příspěvkem a zároveň se zakládalo dobrovolné spoření v nových fondech.

Hlavním důvodem této reformy bylo stárnutí populace, což je problémem i současné doby. Lidé se postupně dožívají vyšších věků a je nízká porodnost, tím pádem průběžný systém úplně nefunguje. Roste počet osob v důchodovém věku a lidí v produktivním věku je stále méně, takže stát nemá dostatek prostředků na financování tohoto systému. Proto musela přijít reforma, která nejen ulevila státu, ale umožnila občanům spořit si peníze, zajistit se tak na penzi a nespoléhat pouze na státní důchody.²⁷

Vytvořil se třípilířový důchodový systém. Novým pilířem se stal druhý pilíř, který představovalo penzijní spoření. Účast na tomto pilíři byla zcela dobrovolná stejně jako účast na pilíři třetím. Penzijní spoření se dalo založit pouze 3 roky, jelikož v roce 2016 bylo zrušeno.

Od začátku roku 2013 nastala transformace, kdy se oddělil majetek účastníků od majetku penzijního fondu. K původnímu připojištění se ve třetím pilíři přidalo doplňkové penzijní spoření. Jak již bylo řečeno, penzijní připojištění bylo možné sjednat pouze do 30.11.2012. Tomu, kdo ho měl sjednané před tímto datem, smlouva běží dál a řídí se stejnými podmínky jako mělo původní penzijní připojištění. Vytvoření doplňkového penzijního spoření přináší řadu změn. Mění se struktura státního příspěvku, vytvářejí se nové účastnické fondy a původní penzijní fondy se transformují do penzijních společností.²⁸

²⁶ ČESKO. Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-42>

²⁷ KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9.

²⁸ *Peníze.cz*. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/246074-2013-penzijni-pripojisteni-a-jeho-pokracovani>. [cit. 2024-02-19].

Vznikly takzvané Transformované fondy, které jsou nástupcem penzijních fondů a stará se o ně penzijní společnost. V těchto nově vytvořených transformovaných fondech jsou zachovány podmínky původního penzijního připojištění, z čehož plyne, že i nadále budou investovat velmi konzervativně. Neměnily se tak nároky z tohoto spoření, druhy výplat ani záruka kladného zhodnocení.²⁹

Nové účastnické fondy fungují na podobném principu jako penzijní fondy. Spravují je penzijní společnosti, přičemž každá společnost může nabízet různé účastnické fondy, ale všechny musejí být schválené Českou národní bankou.

Nebylo možné investovat zároveň v transformovaném fondu a účastnickém fondu, šlo ale z transformovaného do účastnického přejít. Bylo nutné starou smlouvu vypovědět a uzavřít smlouvu o doplňkovém penzijním spoření. Nelze uskutečnit převod z transformovaného fondu jedné společnosti přímo do účastnického fondu jiné společnosti. Vždy musel být nejdříve proveden převod v rámci jedné společnosti.³⁰

Zákonem č. 403/2012 Sb. Se zakládá varianta odchodu do tzv. předdůchodu. Často to bývá zaměněno s předčasným důchodem, ale jedná se o zcela něco jiného. Rozdíl mezi nimi je vysvětlen v kapitole o předdůchodu.

²⁹ *Peníze.cz*. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.penize.cz/penzijni-pripojisti/246074-2013-penzijni-pripojisti-a-jeho-pokracovani>. [cit. 2024-02-19].

³⁰ RUBEŠ, Lukáš. Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4.

3.3 Historie a vývoj doplňkového penzijního spoření

Doplňkové penzijní spoření vzniklo na základě vydání zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Možnost jeho sjednání ale byla až od 1.1.2013. Jedná se v podstatě o staronovou možnost spoření se státním příspěvkem. Navazuje na produkt penzijní připojištění.

“Doplňkové penzijní spoření je shromažďování a umísťování příspěvků účastníka doplňkového penzijního spoření (dále jen “účastníka”), příspěvků placených za účastníka jeho zaměstnavatelem a státních příspěvků do účastnických fondů obhospodařovaných penzijní společnostmi a vyplácení dávek z doplňkového penzijního spoření, jehož účelem je zabezpečit doplňkový příjem účastníka ve stáří nebo invaliditě.”³¹

Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být fyzická osoba, která uzavřela smlouvu s penzijní společností. Na uzavření smlouvy nemá vliv bydliště ani placení důchodového či zdravotního pojištění jako to bylo dříve u penzijního připojištění. Zároveň nesmí mít platnou smlouvu původního penzijního připojištění uzavřenou před 1. 12. 2012. Spolu s tím nesmí spořit v transformovaném fondu libovolné penzijní společnosti.³²

Smlouva je platná datem vzniku spoření, které je uvedeno ve smlouvě. Datum vzniku spoření nesmí předcházet datum podpisu smlouvy. Není možné mít uzavřeno více smluv doplňkového penzijního pojištění. Je nutné smlouvu uzavřít písemně.

Ve smlouvě o doplňkovém penzijním pojištění má dle zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, účastník právo určit určenou osobu pro případ smrti účastníka. Je povinen uvést její jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození, adresu, popřípadě také příbuzenský vztah. Určené osobě vznikne při splnění podmínek nárok buď na jednorázové vyrovnání nebo odbytné. Je možné uvést více osob. V tomto případě je nutné stanovit, jaký podíl každý dostane. Pokud není uveden, má každý právo na stejný podíl.³¹

Jak již bylo řečeno, výši spoření si určuje klient sám. V průběhu smlouvy může kdykoli tuto částku změnit, a to buď trvale nebo jen na určité období.

³¹ ČESKO. Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

³² RUBEŠ, Lukáš. Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4

Oproti penzijnímu připojištění byla zrušena takzvaná garance nezáporného výnosu. Klient si může zvolit strategii, se kterou bude spořit, a fond do kterého bude investovat. Penzijní společnost má za povinnost vytvořit povinný konzervativní fond. Vedle něho může nabízet další účastnické fondy, které má každá společnost jiné. Investiční strategie každého fondu musí schválit ČNB.

Podobně jako u penzijního připojištění, má účastník doplňkového penzijního spoření nárok na daňové zvýhodnění. Možnost odpočtu od základu daně náležela tomu, kdo si měsíčně odkládal částku vyšší než 1 000 Kč. Ročně si mohl účastník odečíst od základu daně maximálně 12 000 Kč. Úlevy na daních se týkaly i zaměstnavatelů, kteří přispívají svým zaměstnancům na spoření. Příspěvek do 30 000 Kč ročně byl osvobozen od placení pojistného na sociální a zdravotní pojištění.³³

V roce 2017 byly provedeny změny pro uznání daňového odpočtu. Od základu daně bylo možné odečíst maximálně 24 000 Kč ročně. Změny se týkaly i zaměstnanců. Jejich příspěvky v jakékoli výši jsou pro ně daňově uznatelným nákladem a zároveň osvobozeny od placení zdravotního i sociálního pojištění jsou příspěvky do výše 50 000 Kč.³⁴

Od roku 2017 je povoleno dětem od narození být účastníkem produktu doplňkového penzijního spoření. Původně to bylo umožněno od 18 let.³⁵

Byly stanoveny možnosti dávek z doplňkového penzijního spoření. Tabulka 3 zobrazuje seznam možných výplat a podmínek pro jejich přiznání jako jsou minimální věk, minimální doba spoření, výplata státních příspěvků, danění a další podmínky.

³³ RUBEŠ, Lukáš. *Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce*. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4

³⁴ *Asociace penzijních společností ČR*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/>. [cit. 2024-02-19].

³⁵ *Ministerstvo práce a sociálních věd*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/968647/Treti_pilir__uvodni_pilir_-_podklady.pdf/683dcc60-81a7-e9ab-af49-b0b8af633f01. [cit. 2024-02-19].

Tabulka 3 – Možnosti výběru úspor ve stáří

	Minimální věk	Minimální doby spoření	Výplata státních příspěvků	Danění	Další podmínky
Postupná penze	60 let	5 let	všechny	15 % daň z výnosů při výplatě do 10 let	-
Jednorázová výplata	60 let	5 let	všechny	15 % daň z výnosů a příspěvků	-
Odbytné	-	2 roky	vrácení	15 % daň z výnosů a příspěvků	-
Invalidní penze	-	3 roky	všechny	-	Invalidní důchod 3. stupně
Předdůchod	5 let před nárokem na starobní důchod	5 let	všechny	15 % daň z výnosů	Minimální doba výplaty 2 roky
Částečná výplata v 18 letech	-	10 let	nevypáčený	15 % daň z výnosů	Vyplacena 1/3 vložených prostředků
Postupná výplata přes životní pojišťovnu	60 let	5 let	všechny	-	-

Zdroj: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplňkove-penzijni-sporeni/platby-a-vyplaty/vyplata-úspor-a-typy-penzi>, upraveno autorkou

Smlouvu o doplňkovém penzijním spoření může účastník vypovědět, pokud mu není vyplácena dávka. Právo na vypovězení smlouvy má i penzijní společnost, pokud účastník nesdělil povinné údaje, uvedl nepravdivé údaje mající podstatný vliv na vznik poskytování státního příspěvku nebo pokud účastník 6 po sobě jdoucích měsících nezaplatil příspěvek účastníka. Smlouva může zaniknout z několika důvodů jako jsou uplynutí výpovědní doby, výplata jednorázového vyrovnání nebo pojistného pro penzi, písemná dohoda účastníka a penzijní společnosti, úmrtí účastníka.³⁶

3.3.1 Penzijní společnosti

Doplňkové penzijní spoření spravují jednotlivé penzijní společnosti. Dle zákona č.427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření je penzijní společností akciová společnost se sídlem v České republice. Jejím předmětem podnikání je shromažďování příspěvků účastníka, příspěvků zaměstnavatele a státních příspěvků za účelem jejich umístění do účastnických fondů. Povolení k činnosti této společnosti vydává Česká národní banka na základě žádosti zakladatele akciové společnosti.³⁶ V současné době těchto penzijních společností na trhu působí devět.

³⁶ ČESKO. Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákon pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

Penzijní společnosti:

- Allianz penzijní společnost, a.s.
- Conseq penzijní společnost, a.s.
- Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.
- ČSOB Penzijní společnost, a.s., člen skupiny ČSOB
- Generali penzijní společnost, a.s.
- KB Penzijní společnost, a.s.
- NN Penzijní společnost, a.s.
- Rentea penzijní společnost, a.s.
- UNIQA penzijní společnost, a.s.³⁷

3.3.2 Účastnické fondy

V rámci doplňkového penzijního spoření námi vybraná penzijní společnost investuje do účastnických fondů a na základě investičního dotazníku stanovuje investiční profil. Tyto účastnické fondy negarantují nezáporný výnos, proto mohou mít aktivnější investiční strategie. Všechny penzijní společnosti mají povinnost založit povinný konzervativní účastnický fond. Zbytek fondů má každá penzijní společnost odlišná, jelikož zákon dále neupravuje počet fondů ani investiční strategie, ale každou strategii musí schválit Česká národní banka.³⁸

Je možné rozložení finančních prostředků ve fondech a strategii měnit. Nelze ale zároveň investovat do transformovaného fondu a některého účastnického fondu.³⁸

Povinný konzervativní fond je primárně zaměřen na účastníky, kteří nemají mnoho zkušeností s investováním a preferují minimalizovat riziko ztráty a zároveň vyhledávají možnost dalšího zdroje příjmu v důchodovém věku. Jedná se o fond s nízkým rizikem, což eliminuje kolísavost majetku. Jeho investičním cílem je mírné zhodnocování majetku v české koruně.

³⁷ *Ministerstvo financí České republiky*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/soukrome-penzijni-systemy/iii-pilir-doplnekove-penzijni-sporeni-a-p/penzijni-spolecnosti>. [cit. 2024-02-19].

³⁸ *Moneta Money bank*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/caste-dotazy/odpoved/co-to-jsou-ucastnicke-fondy>. [cit. 2024-02-19].

3.4 Předdůchod a předčasný důchod

Předdůchod je forma, jakým je možné řešit své příjmy ve věku před důchodem. Jedná se o penzi, která je vyplácena penzijní společností nebo pojišťovnou u které si spoříme v rámci III. pilíře. Často jsou zaměňovány pojmy předdůchod a předčasný důchod.

Předčasný důchod představuje běžný důchod ve státním režimu s tím rozdílem, že se odchází do důchodu dříve. Je pobírán státní důchod snížený o tzv. penalizaci. Ta představuje částku, která se zvyšuje s dobou, o kterou se zkracuje pobyt na trhu práce. Přiznaný důchod zůstává stále snížený o penalizaci i po přechodu do řádného důchodu.³⁹ Nově od 1.10.2023 byly upraveny podmínky odchodu do předčasného důchodu. Pro vznik nároku na předčasný důchod je nyní nutné získat 40 let doby důchodového pojištění. Zároveň je možné odejít pouze 3 roky před řádným důchodem. Změny se netýkají důchodů přiznaných před účinností zákona a také stávajících důchodů.⁴⁰

Předdůchod řeší problém, kdy při předčasném důchodu se nám snižuje doba placení důchodového pojištění, tudíž máme kratší dobu pro vypočítání starobního důchodu. U předdůchodu budeme během doby před přiznáním starobního důchodu čerpat vlastní prostředky, které jsme si naspořili v rámci III. pilíře. To znamená, že starobní důchod se nám snižovat nebude. Velkou výhodou je, že stát za nás platí zdravotní pojištění, a to i v případě, že po dobu předdůchodu máme stále příjem ze zaměstnání.⁴¹ Do předdůchodu je možné odejít maximálně 5 let před dosažením důchodového věku a zároveň je nutné být v předdůchodu minimálně 2 roky. Také musíme mít sjednáno doplňkové penzijní spoření (nebo před rokem 2013 důchodové připojištění) a spořit v něm minimálně 60 měsíců.⁴²

Také platí podmínka, že musíme mít dostatečné úspory. První měsíční výplata předdůchodu musí být alespoň 30 % z průměrné hrubé mzdy. Tato výše byla určena proto, že právě 30 % bylo stanoveno jako minimální částka na živobytí.⁴¹ Průměrná hrubá mzda za rok 2022 činila 38 911 Kč, což znamená, že 30 % činí 11 673 Kč. Tím pádem pro uznání předdůchodu je potřeba mít našetřeno minimálně 140 079 Kč na rok.

³⁹ *Seznam Médium*. Online. 2023. Dostupné z: <https://medium.seznam.cz/clanek/lenka-rutteova-predcasny-duchod-totalne-osekali-ctyrmi-upravami-jak-dopadl-predduchod-29134>. [cit. 2024-02-19].

⁴⁰ *Naseduchody.cz*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.naseduchody.cz/duchodova-reforma.html>. [cit. 2024-03-13].

⁴¹ RUBEŠ, Lukáš. Doplňkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4.

⁴² SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada, 2012. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-4479-7.

3.5 Vývoj státního příspěvku III. pilíře

Jedna z výhod spoření ve třetím pilíři je finanční podpora poskytovaná státem. Příspěvek je závislý na několika faktorech jako je třeba výše ukládané částky účastníkem. Cílem státního příspěvku je motivovat občany k pravidelnému spoření na penzi a k budování finanční stability v období důchodu.

Tabulka 4 – Výše státního příspěvku na III. pilíři od roku 1994

Spořená částka (měsíčně v Kč)	Výše státního příspěvku od roku 1994 (Měsíčně v Kč)	Výše státního příspěvku od roku 2000 (Měsíčně v Kč)	Výše státního příspěvku od roku 2013 (měsíčně v Kč)
100–199	40 + 32 % z částky nad 100 Kč	50 + 40 % z částky nad 100 Kč	0
200–299	72 + 24 % z částky nad 200 Kč	90 + 30 % z částky nad 200 Kč	0
300–399	96 + 16 % z částky nad 300 Kč	120 + 20 % z částky nad 300 Kč	90 + 20 % z částky nad 300 Kč
400–499	112 + 8 % z částky nad 400 Kč	140 + 10 % z částky nad 400 Kč	110 + 20 % z částky nad 400Kč
500–599	120	150	130 + 20 % z částky nad 500Kč
600-699	120	150	150 + 20 % z částky nad 600Kč
700-799	120	150	170 + 20 % z částky nad 700Kč
800-899	120	150	190 + 20 % z částky nad 800Kč
900-999	120	150	210 + 20 % z částky nad 900Kč
1000 a více	120	150	230

Zdroj: Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, Zákon č.170/1999 Sb. , upraveno autorkou

Tabulka zobrazuje, jakým způsobem se v minulosti vyvíjel příspěvek od státu. Výše státního příspěvku k měsíční úložce se s vývojem produktu několikrát změnila. Od zavedení penzijního připojištění v 1994 byla neoptimálnější spořená částka 500 Kč měsíčně, kdy byla dosažena největší možná státní podpora a to 120 Kč. Nebylo stanoveno jednotné procento příspěvku státu.

Po změnách v roce 2000 byla upravena i státní podpora při spoření. Všechny částky byly zvýšené. Stále platilo, že nejnižší možná spořená částka na příspěvek byla 100 Kč a také, že při spořených 500 Kč dosáhl klient maximální možné podpory. Ta se ale zvýšila z původních 120 Kč na 150 Kč. V této podobně zůstala podpora od státu až do penzijní reformy v roce 2013.

Se zavedením nového produktu byly vytvořeny nové podmínky státních příspěvků. Nejnižší možná částka, kterou je možno spořit, byla stanovena na 100 Kč měsíčně. Státní příspěvky se poskytují až od 300 Kč měsíčně. Naopak horní hranice pro spoření není stanovena, ale pro částky 1000 Kč a větší zůstává výše příspěvku stejná a to 230 Kč. Výpočet státního příspěvku je jednoduchý. Je-li výše měsíčního příspěvku 300 až 999 Kč, činí výše měsíčního příspěvku částku 90 Kč + 20 % z částky nad 300

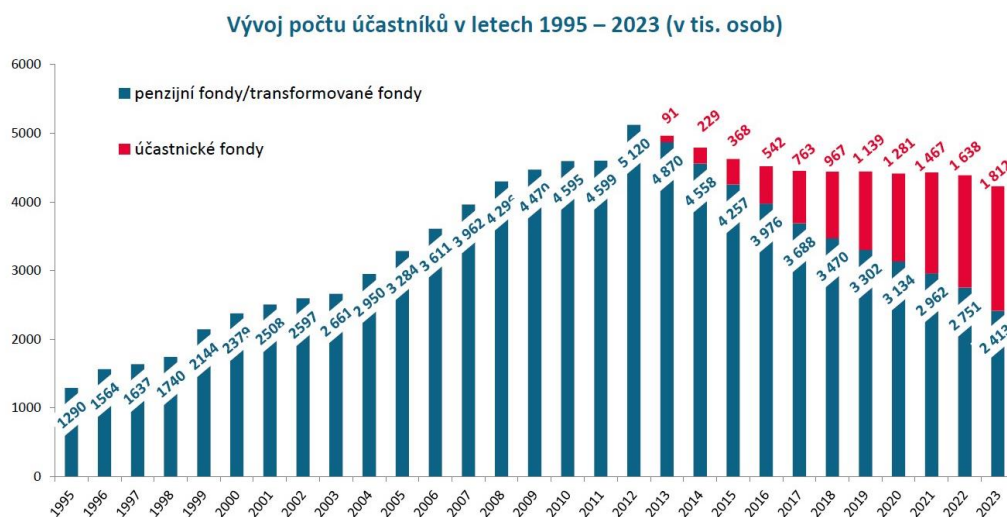
Kč.⁴³ V této podobě zůstaly státní příspěvky dodnes. Vláda schválila změny, které probíhají v roce 2024 a týkají se také státních příspěvků. Detailněji jsou konkrétní změny vysvětleny v kapitole 3.6.

3.6 Vývoj účastníků III. pilíře

Od vzniku penzijního připojištění počet účastníků až do roku 2013 stoupal. Během prvního roku produktu se penzijního připojištění účastnilo přes jeden milion lidí. V průběhu let tyto hodnoty rostly, každý rok počet účastníků vzrostl. Největší přírůstek nastal mezi lety 2011 a 2012, kdy přibýlo celkem pět set dvacet jedna tisíc účastníků. Na druhou stranu mezi lety 2010 a 2011 činila tato hodnota pouze čtyři tisíce.

Od roku 2013 počet osob s penzijním připojištěním konstantně klesal. Bylo založeno doplňkové penzijní spoření a zároveň zrušena možnost sjednat si penzijní připojištění. To zapříčinilo, že se počet účastníků do roku 2023 snížil až na dva a půl milionu, což představovalo téměř 50 % od roku 2012. Na druhou stranu počet účastníků doplňkového penzijního spoření každým rokem stoupal. V průběhu 10 let se tato hodnota zvýšil o více než 1,5 milionu. Počet účastníků není tak vysoký z toho důvodu, že spousta lidí má stále založené penzijní připojištění před rokem 2012 a setrvali v něm.

Graf 2: Vývoj počtu účastníků v letech 1995-2023

Zdroj: Asociace penzijních společností ČR

⁴³ ČESKO. Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

3.7 Změny na III. pilíři v roce 2024

Poslední změny na tomto produktu byly provedeny v roce 2023 s účinností od roku 2024. Novela zákonů byla podepsána prezidentem republiky 22.12.2023. „Cílem těchto změn je motivovat občany, aby si na penzi vytvořili co největší finanční polštář a zmírnili tak případný propad finančních příjmů při odchodu do důchodu.“⁴⁴ Změny v roce 2024 probíhají ve dvou fázích. První fáze jsou změny platné začátkem roku, tedy od 1.1.2024, a druhá fáze proběhne od 1.7.

V první fázi se zvýšila hodnota pro maximální daňový odpočet. Z původních 24 000 Kč se nyní stává 48 000 Kč. Do daňového odpočtu se od 1.7. budou započítávat pouze příspěvky přesahující 1700 Kč. Změna v daních platí pro všechny smlouvy, nejen pro ty nové. Pro nové smlouvy se prodloužila minimální doba spoření z původních 5 let na 10 let. Pro staré (sjednané před 1.1.2024) smlouvy platí stará doba, tudíž 5 let.

Od ledna přichází možnost při spoření v transformovaném fondu písemně požádat o přerušení penzijního připojištění (konzervace smlouvy) a zároveň tak spořit na doplňkovém penzijním spoření, a to bez ohledu na to, v jaké penzijní společnosti byl transformovaný fond.⁴⁵

Současně se začátkem roku 2024 byla založena nová možnost spoření formou dlouhodobého investičního produktu. Jedná se o způsob zabezpečení na penzi formou investic. Jeho velkou výhodou je široká investiční nabídka s potenciálem vysokého zhodnocení. Prostřednictvím DIP lze investovat například do investičních fondů, akcií a certifikátů. Stát nabízí výhodu pomocí daňového zvýhodnění, a to až výše 48 000 Kč, zároveň je možné zvýhodnění kombinovat s ostatními produkty. Pro výběr prostředků z produktu je stanovena podmínka 10 let investování a dosažení minimálně 60 let věku. Stejně jako u doplňkového penzijního spoření, i do dlouhodobého investičního produktu může přispívat zaměstnavatel. Platí pro něj také daňové úlevy. Příspěvek až do výše 50 000 Kč je pro něj daňově uznatelným nákladem a neodvádí sociální a zdravotní pojištění.⁴⁶

Druhá fáze změn v roce 2024 by měla nabýt platnosti 1.7. Klienti, kterým již byl přiznán starobní důchod, nebudou mít nárok na státní příspěvky.⁴⁷ Vláda sjednotit výši příspěvku na 20 % příspěvku účastníka. Hlavní změnou, která nastane bude dolní hranice výše měsíčního vkladu, při

⁴⁴ *Generali penzijní společnost*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.generalipenze.cz/zmeny-v-penzijku?gad_source=1&gclid=CjwKCAiA8sauBhB3EiwAruTRJjA0uyvK7WuETGZi_Ow9LuBlHGqU6-8XYUBxVm76HKzHXiJWhpvPBoCuo0QAvD_BwE. [cit. 2024-02-19].

⁴⁵ *NN*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.nn.cz/penze/zmeny/>. [cit. 2024-03-04].

⁴⁶ *Conseq*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.conseq.cz/investice/dlouhodoby-investicni-produkt-dip>. [cit. 2024-03-05].

⁴⁷ *Generali penzijní společnost*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.generalipenze.cz/zmeny-v-penzijku?gad_source=1&gclid=CjwKCAiA8sauBhB3EiwAruTRJjA0uyvK7WuETGZi_Ow9LuBlHGqU6-8XYUBxVm76HKzHXiJWhpvPBoCuo0QAvD_BwE. [cit. 2024-02-19].

kterém bude poskytován státní příspěvek. V současné době touto částkou je 300 Kč měsíčně, od 1.7. bude stát přispívat až při částce 500 Kč. Na druhé straně se stanoví i nová maximální výše podpory, kdy na ní dosáhne člověk, který pošle měsíčně 1700 Kč.

Tabulka 5 – Výše státního příspěvku od 1.7. 2024

Příspěvek účastníka	Státní příspěvek	Zhodnocení vkladu
100	0	0 %
200	0	0 %
300	0	0 %
400	0	0 %
500	100	20 %
600	120	20 %
700	140	20 %
800	160	20 %
900	180	20 %
1000	200	20 %
1700	340	20 %

Zdroj: vlastní zpracování

Současně se změnami o státních příspěvcích bude od července zrušen nárok na státní příspěvky těm, kdo už pobírají starobní důchod. To znamená, že na své smlouvy přestanou dostávat příspěvky, ale již obdržené vracet nemusejí, ty jsou jejich majetkem.⁴⁸

⁴⁸ NN. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.nn.cz/penze/zmeny/>. [cit. 2024-03-04].

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Současné produkty ČSOB Penzijní společnosti

ČSOB Penzijní společnost, jako jedna z předních institucí na českém trhu, nabízí širokou škálu penzijních produktů, které reflektují různorodé potřeby a cíle klientů v oblasti plánování penze a důchodu. Produkty jsou navrženy tak, aby klientům poskytovaly efektivní a flexibilní řešení pro budoucí finanční zajištění.

4.1 Transformovaný fond Stabilita

ČSOB penzijní společnost spravuje Transformovaný fond Stabilita, kdy prostřednictvím něj provozuje penzijní připojištění se státním příspěvkem. Tento fond zachovává podmínky původního penzijního připojištění. Mohou v něm setrvávat ti účastníci, kteří si penzijní připojištění sjednali do konce roku 2012.

Penzijní připojištění v ČSOB vzniklo se vznikem produktu, a to v roce 1994. Tenkrát měl podobu Českomoravského penzijního fondu. Později byl přejmenován na ČSOB Penzijní fond Stabilita. Po penzijní reformě se fond transformoval na současný Transformovaný fond Stabilita.⁴⁹

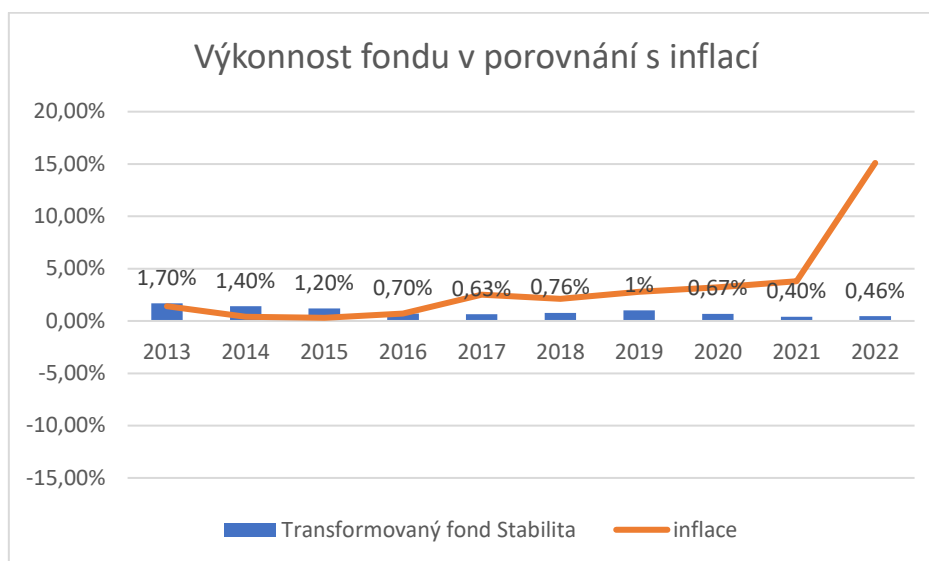
„Cílem investiční politiky TFS je přinášet účastníkům stabilní zhodnocení a spolehlivý výnos z vložených prostředků bez větších výkyvů, při minimalizaci všech rizik, a krytí nároků na dávky. Tohoto cíle bude dosahováno investováním do bezpečných vysoce bonitních aktiv přinášejících spolehlivý výnos.“⁵⁰

Fond investuje především do státních dluhopisů a do nástrojů peněžního trhu. Může investovat i do akcií, avšak maximálně do 10 % hodnoty majetku ve fondu. Prosazuje velmi konzervativní investiční strategie, což vede k velmi nízkému zhodnocení, která ve výsledku rozhodně neporáží inflaci. Porovnání s inflací je rozebráno v kapitole o porovnání zhodnocení produktů. Nenese s sebou žádné riziko, tudíž jeho míra rizikovosti je vyjadřována hodnotou 1.

⁴⁹ *Banky.cz*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.banky.cz/penzijni-fondy/csob-penzijni-spolecnost/csob-transformovany-fond/>. [cit. 2024-03-13].

⁵⁰ *ČSOB Penzijní společnost*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2021/03/20200224_TRF_statut_fondu.pdf. [cit. 2024-03-13].

Graf 3: Výkonnost Transformovaného fondu Stabilita v porovnání s inflací

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3 ukazuje výnosovost fondu od roku 2013. Zhodnocení bylo vždy kladné. Nejvyššího procenta dosáhl fond v roce 2013 a to 1,7 %. Od té doby hodnota procent stále klesá. Naopak nejnižší výkonnost proběhla v roce 2021. V porovnání s inflací hodnoty byly po většinu času nižší.

Transformovaný fond Stabilita nabízí 8 možností penzijních plánů. Každý plán nabízí různé možnosti. Tabulka 6 zobrazuje základní rozdíly. Všechny plány kromě prvního nabízejí možnost výsluhové penze. Dalším rozdílem je, že některé plány mají stanovenou minimální částku pro výplatu penze 200 Kč a některé 500 Kč.

Účastníkem u všech penzijních plánů může být fyzická osoba starší 18 let s trvalým bydlištěm na území ČR. V plánech 6–8 může být účastníkem také fyzická osoba starší 18 let s bydlištěm na území jiného státu EU, ale musí se účastnit důchodového pojištění nebo veřejného zdravotního pojištění.

Tabulka 6: Porovnání penzijních plánů Transformovaného fondu Stabilita

Penzijní plán	Výsluhová penze	Výplata penze (minimální částka v Kč)	Účastníkem může být i osoba nad 18 let, co má bydliště na území jiného státu EU
1.	ne	200	ne
2.	ano	200	ne
3.	ano	200	ne
4.	ano	500	ne
5.	ano	500	ne
6.	ano	500	ano
7.	ano	500	ano
8.	ano	500	ano

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Fondy Doplnkového penzijního spoření

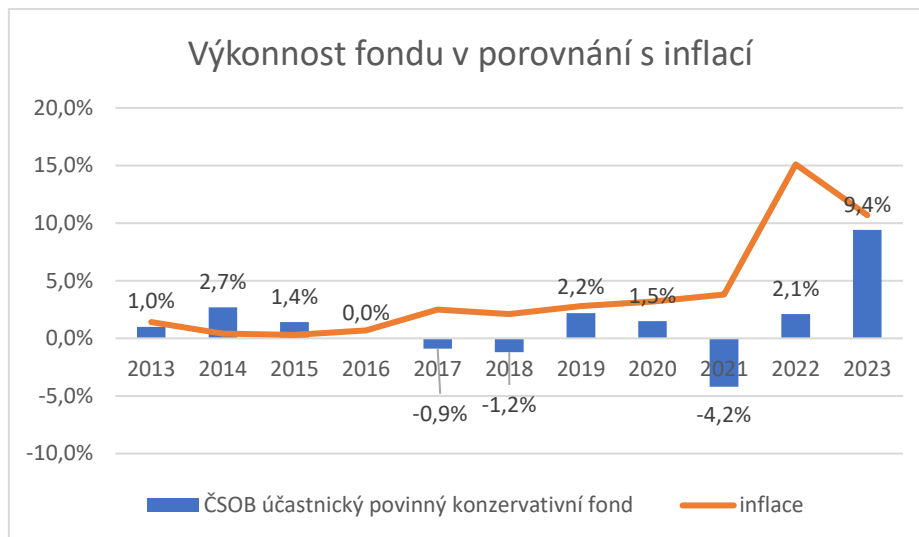
V rámci doplňkového penzijního spoření nabízí ČSOB Penzijní společnost v současné době šest účastnických fondů. Fondy jsou vytvořeny tak, aby odpovídaly všem potřebám a preferencím klientů. Nabízejí široké spektrum investičních strategií, které zahrnují konzervativní fondy s menším rizikem až po agresivnější fondy s vyšším potenciálem výnosu, ale zároveň s vyšším rizikem.

4.2.1 ČSOB účastnický povinný konzervativní fond

ČSOB účastnický povinný konzervativní fond byl založen v roce 2013. Je vhodný pro účastníky, kteří nemají příliš zkušeností s investováním na kapitálových trzích. Jeho cílem je přinášet stabilní zhodnocení, spolehlivý výnos a pokrýt nároky na výplatu dávek. Riziko u fondů se vyjadřuje hodnotou, která je určována pomocí škály od 1 do 7 (7 je vyšší riziko). V případě povinného konzervativního fondu je míra rizikovosti 3, což znamená, že se jedná o fond s nízkou mírou rizikovosti. Svým zaměřením je

dluhopisovým fondem, jelikož skoro z 80 % investuje do dluhopisů, jak je vidět z tabulky v kapitole 4.2.7.⁵¹

Graf 4: Výkonnost ČSOB účastnického povinného konzervativního fondu v porovnání s inflací

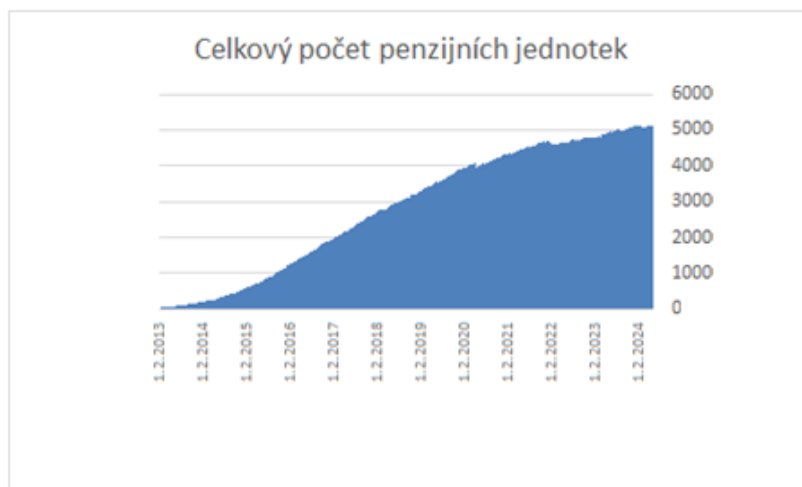

Zdroj: vlastní zpracování

Výkonnost fondu vyjadřuje zhodnocení majetku za určité časové období. Tato znalost může být pro investora vodítkem, ale nezaručuje, že v budoucnosti bude stejná výkonnost. Graf 4 ukazuje, jakým způsobem se v historii vyvíjelo zhodnocení povinného konzervativního fondu. V průběhu let si držel kladnou výkonnost kromě let 2017, 2018 a 2021. V porovnání s inflací se zhodnocení fondu pohybovalo téměř většinu let jeho existence pod křivkou inflace. Od roku 2020 se výše inflace začala rapidně zvětšovat v souvislosti s pandemií COVID 19, kdy se během dvou let zvětšila na 15,1 %. V tuto chvíli současně zhodnocení všech fondů rychle kleslo a inflace tudíž jasně porážela fondy. V současné době hodnota inflace klesá a začíná se ustálovat.

⁵¹ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_KUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 5: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB účastnického povinného konzervativního fondu v milionech

Zdroj: vlastní zpracování

Celkový počet penzijních jednotek fondu představuje veškeré penzijní jednotky, které jsou v rámci daného fondu k dispozici. Jedná se kompletně o všechny jednotky bez ohledu na to, jestli jsou vlastněny investory nebo jsou dispozici k nákupu. Tento ukazatel slouží k určení celkové velikosti fondu. Co je penzijní jednotka je vysvětleno v kapitole 5.2. Co penzijní jednotka představuje je popsáno v kapitole 5.2 Porovnání vývoje penzijní jednotky jednotlivých účastnických fondů.

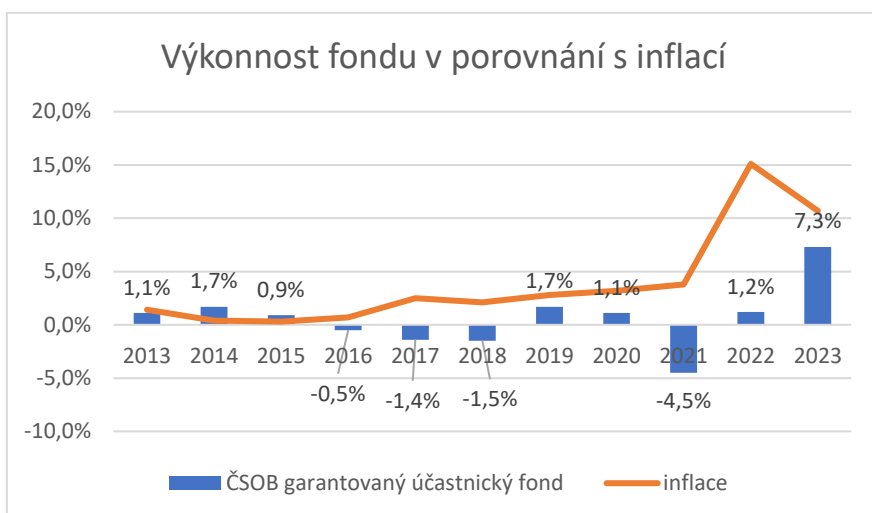
Graf 5 zobrazuje celkový počet penzijních jednotek ČSOB účastnického povinného konzervativního fondu. Fond v současné době obsahuje přes 5 miliard penzijních jednotek, což z něj činí největší fond v rámci ČSOB penzijní společnosti.

4.2.2 ČSOB garantovaný účastnický fond

ČSOB garantovaný účastnický fond je vhodný pro účastníky bez zkušeností s investicemi na kapitálových trzích a chtějí mít jistotu v uchování hodnoty vložených prostředků, s čím souvisí, že jeho míra rizikovosti je nízká a sice 3. Za cíl fondu se považuje zajištění spolehlivého výnosu z vložených prostředků s maximální snahou vyvarovat se větších výkyvů.⁵²

⁵² ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_GUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

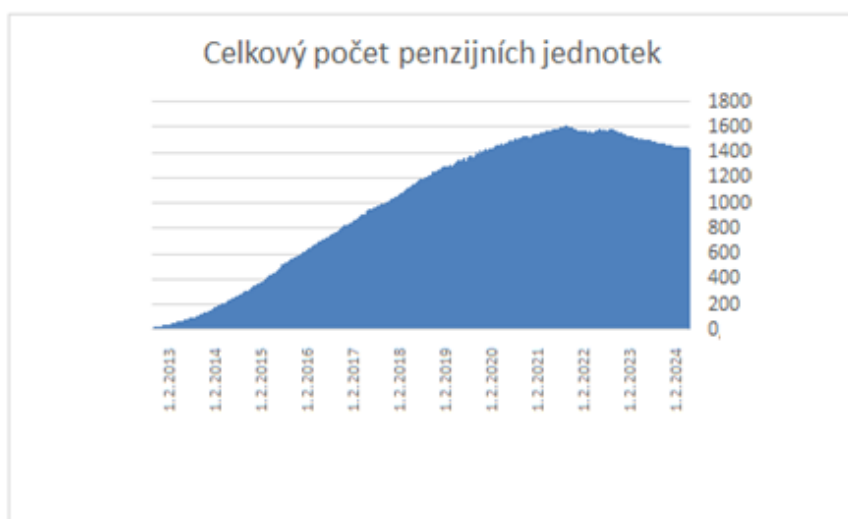
Graf 6: Výkonnost ČSOB garantovaného účastnického fondu v porovnání s inflací

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 13 zobrazuje výkonnost fondu za dobu jeho existence. Jelikož garantovaný fond má podobnou skladbu svého investičního portfolia jako povinný konzervativní fond, hodnoty jeho výkonnosti se příliš neliší. Průměrná výkonnost během let činí 0,6 %. Garantovaný fond v porovnání s inflací si vedl podobně jako konzervativní, tudíž inflaci téměř nepřekoval.

Graf 7: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB garantovaného účastnického fondu v milionech

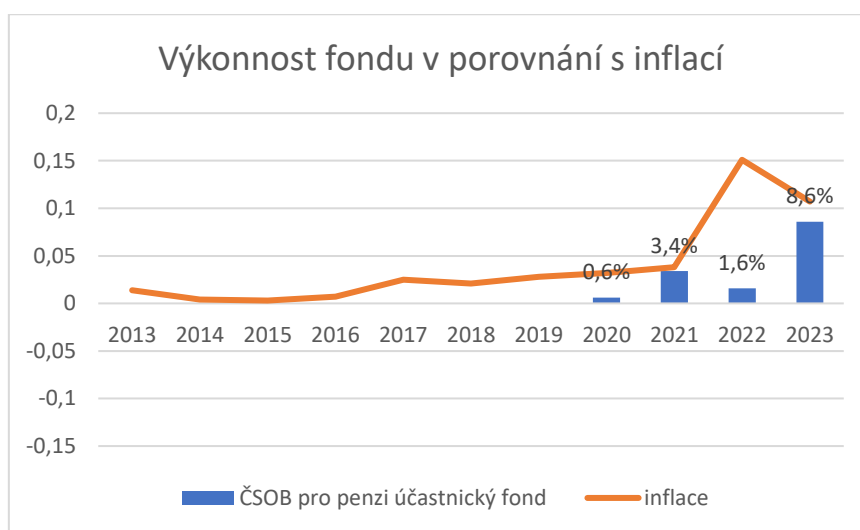
Zdroj: vlastní zpracování

Celkový počet penzijních jednotek ČSOB garantovaného fondu do roku 2021 vystoupal až na 1,6 miliard. Poté začal počet klesat a do roku 2024 se snížil o skoro 200 milionů.

4.2.3 ČSOB pro penzi účastnický fond

ČSOB pro penzi účastnický fond byl založen v roce 2020 se stejným cílem jako vyvážený fond a sice vhodný výběrem investic. Jedná se o jeden z méně rizikovějších fondů, kdy míra rizikovosti je určena hodnotou 3. Je vhodný pro účastníky preferující konzervativnější investiční strategie, zároveň je ideální vložit prostředky na dobu minimálně 4 roky. Jeho investice směřují zejména do dluhopisů s vysokým ratingem.⁵³

Graf 8: Výkonnost ČSOB pro penzi účastnického fondu v porovnání s inflací

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož účastnický fond pro penzi funguje 4 roky, lze porovnat jeho výkonnost pouze za toto období. Po celou dobu své existence dosahuje kladného zhodnocení. V roce 2023 procenta výkonnosti vystoupala až na 8,6 %, ale i tak fond nikdy nepřekonal inflaci.

⁵³ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_PUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 9: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB pro penzi účastnického fondu v milionech

Zdroj: vlastní zpracování

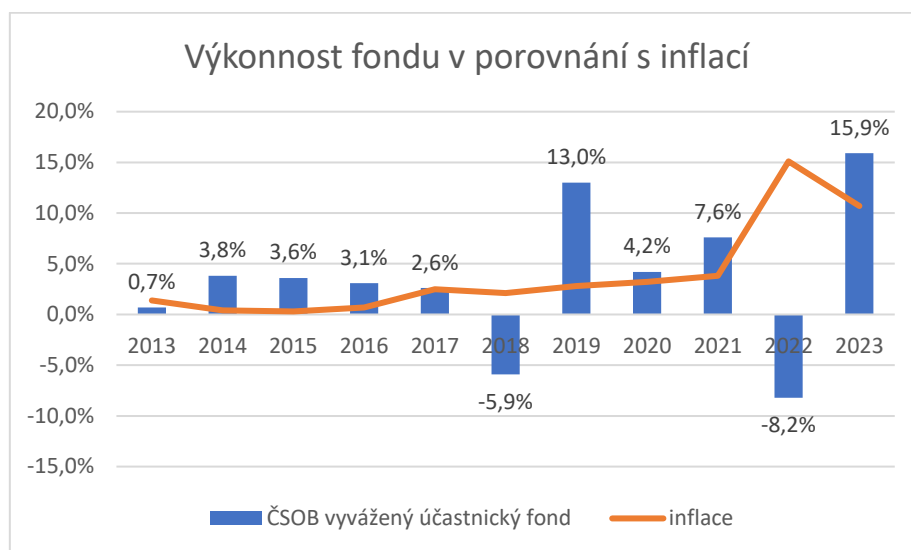
Počet penzijních jednotek účastnického fondu pro penzi od jeho založení stejně jako u ostatních fondů stoupal. Za poměrně krátkou dobu jeho existence počet jednotek vzrostl na téměř 2,5 miliard.

4.2.4 ČSOB vyvážený účastnický fond

ČSOB vyvážený účastnický fond funguje od roku 2013 jako fond se střední mírou rizika (hodnota míry rizikovosti je 4). Má za cíl vhodně vybírat investice a dosahovat tak růstu hodnoty vložených prostředků. Je vhodný především pro ty, kdo mají již nějaké zkušenosti s investováním na kapitálových trzích nebo se o to zajímají a jsou ochotni odložit prostředky na dobu minimálně 5 let. Investuje zejména do dluhopisů, akcií a podílových listů.⁵⁴

⁵⁴ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_VUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 10: Výkonnost ČSOB vyváženého účastnického fondu v porovnání s inflací

Zdroj: vlastní zpracování

V historii vyvážený fond dosahoval průměrně výkonnosti 3,67 %. Největší nárůsty a zároveň i propady zaznamenal od roku 2018, kdy se výkonnost fondu pohybovala od -8,2 % (2022) do 15,9 % (2023). V roce 2019 zhodnocení výrazně překonalo inflaci. Hodnoty jsou zaznamenány v grafu 9, kde jsou porovnané s inflací.

Graf 11: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB vyváženého účastnického fondu v milionech

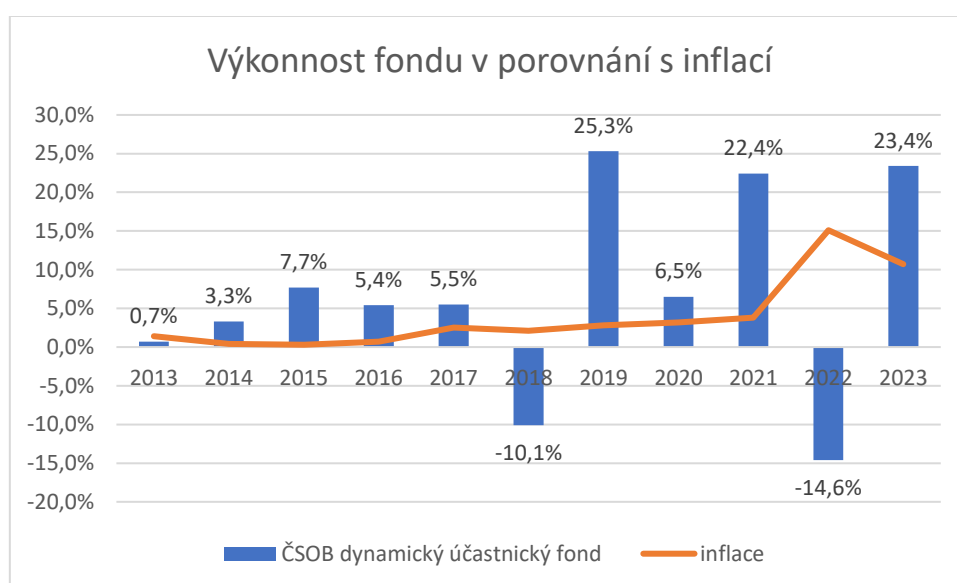
Zdroj: vlastní zpracování

Od roku 2013 celkový počet penzijních jednotek exponenciálně rostl. Do roku 2024 se jejich počet vyšplhal až na 3 474 344 303.

4.2.5 ČSOB dynamický účastnický fond

ČSOB dynamický účastnický fond, založen v roce 2013, je fond, který s sebou nese vysoké riziko. Jeho míra rizikovosti je 6, z toho důvodu je vhodný pro účastníky s nadprůměrnými znalostmi ohledně investování a kteří jsou ochotni své prostředky odložit po dobu minimálně 7 let. Cílem tohoto fondu je vhodný výběr investic a jejich strukturou dosahovat růstu hodnoty penzijní jednotky, snažit se vyvarovat větších výkyvů a pokrýt nároky na výplaty dávek. Investice směřují z 95,76 % do akcií, proto se dá říct, že svým zaměřením je akciovým fondem.⁵⁵

Graf 12: Výkonnost ČSOB dynamického účastnického fondu v porovnání s inflací

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6 ukazuje výkonnost fondu za posledních deset let v porovnání s vývojem inflace. Největší nárůsty proběhly v letech 2019, 2021 a 2023, kdy se hodnoty pohybují výrazně nad křivkou inflace. V těchto letech procentní výkonnost přesáhla 20 %. Naopak největší propad fondu proběhl v roce 2022, kdy procenta klesla až na -14,6 %.

⁵⁵ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_DUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 13: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB dynamického účastnického fondu v milionech

Zdroj: vlastní zpracování

Celkový počet penzijních jednotek ČSOB dynamického fondu lze vyčíst z grafu 7. V počtu penzijních jednotek je nyní na druhém místě.

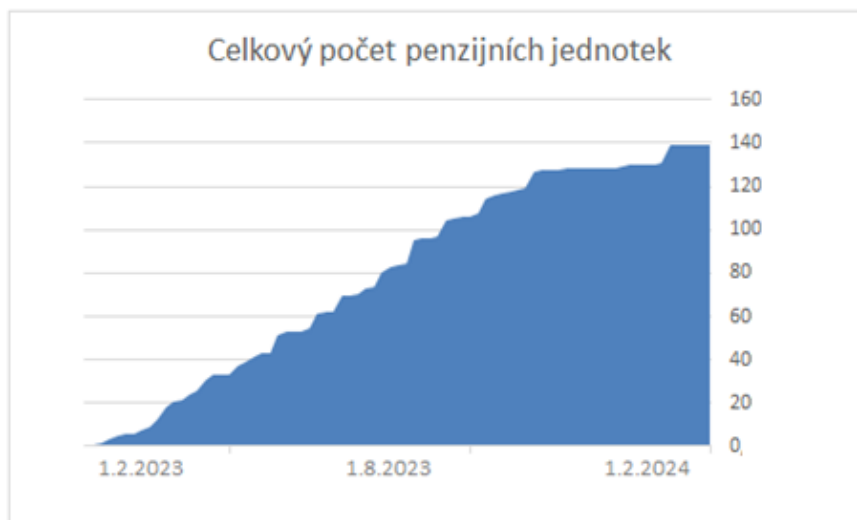
4.2.6 ČSOB dynamický zodpovědný účastnický fond

ČSOB dynamický zodpovědný účastnický fond je novým fondem, který byl založen 1.1.2023. Je především pro účastníky s nadprůměrnými znalostmi ohledně investování a jsou ochotni své prostředky odložit na dobu minimálně 7 let. Jeho cílem je vhodný výběr investic a jejich strukturou dosahovat růstu hodnoty penzijní jednotky, snažit se vyvarovat větších výkyvů a pokrýt nároky na výplaty dávek. Stejně jako u dynamického účastnického fondu má míra rizikovosti hodnotu 6 a také jsou většina jeho majetku akcie.⁵⁶

Vzhledem k tomu, že fond funguje teprve rok, není možné porovnat jeho historickou výkonnost. Lze jen říct, že za rok 2023 jeho výkonnost byla vysoká, a to přesně 17,7 %.

⁵⁶ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_ZUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 14: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB dynamického zodpovědného účastnického fondu v milionech

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 8 ukazuje vývoj celkového počtu jednotek ČSOB dynamického zodpovědného účastnického fondu za rok jeho existence. Do roku 2024 počet jednotek vystoupal na hodnotu 139 290 715, což z něj v současnosti dělá nejmenší fond v rámci ČSOB penzijní společnosti.

4.2.7 Porovnání majetku fondů

Každý účastnický fond investuje do rozdílných aktiv. Pomocí toho se pak určuje rizikovost. Fondy, které investují především do akcií s sebou nesou vyšší riziko než ty, co investují převážně do dluhových cenných papírů.

Tabulka 7: Porovnání majetku účastnických fondů k 31.1.2024

	Akcie a podílové listy	dluhové cenné papíry	Bankovní účty a depozita	Ostatní aktiva
ČSOB účastnický povinný konzervativní fond	-	79,01 %	20,98 %	0,01 %
ČSOB garantovaný účastnický fond	-	81,76 %	18,24 %	-
ČSOB pro penzi účastnický fond	19,41 %	76,80 %	3,40 %	0,38 %
ČSOB vyvážený účastnický fond	42,68 %	41,28 %	15,42 %	0,62 %
ČSOB dynamický účastnický fond	95,76 %	-	1,72 %	2,52 %
ČSOB dynamický zodpovědný účastnický fond	95,02 %	-	4,82 %	0,17 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 7 zobrazuje rozložení majetku jednotlivých účastnických fondů. Do akcií v současné době nejvíce investují dynamický a dynamický zodpovědný fond, kde akcie představují přes 95 %. Na druhou stranu povinný konzervativní a garantovaný fond je ve svém portfoliu nemají a své investice směřují do dluhových cenných papírů. Vyvážený účastnický fond má investice téměř rovnoměrně rozložené.

5 Porovnání produktů ČSOB Penzijní společnosti

V následujících kapitolách budou popsány rozdílné charakteristiky produktů, porovnání vývoje penzijní jednotky jednotlivých účastnických fondů a porovnání zhodnocení účastnických fondů s inflací.

5.1 Rozdílné charakteristiky produktů

Transformovaný fond a účastnické fondy se v řadě věcech liší. Nejzákladnější rozdíly mezi nimi jsou přehledně zobrazeny v tabulce 8.

Tabulka 8: Porovnání charakteristik Transformovaného fondu a účastnických fondů

Charakteristika	Transformovaný fond	Účastnické fondy
Možnost sjednání	ne	ano
Zaručení kladné nuly	ano	ne
Volitelná strategie spoření	ne	ano
Poplatky	0,8 % za správu fondu a 10 % za zhodnocení	Konzervativní fondy 0,4 % za správu fondu a 10 % ze zisku Ostatní fondy 1 % ročně za správu fondu a 15 % ze zisku
Oprávněné osoby	ano	ano
Riziko	žádné	Měřeno mírou rizikovosti (1-7)
Předdůchod	ne	ano
Výsluhová penze	ano	ne
Jednorázové vyrovnání	Minimální doba spoření: -3 roky pro invalidní a pozůstalostní penzi -5 let pro starobní penzi	Minimální věk – 60 let Minimální doba spoření: -5 let pro smlouvy před 1.1.2024 -10 let pro smlouvy po 1.1.2024
Odbytné	Minimální době spoření – 12 měsíců	Minimální doba spoření – 24 měsíců

Zdroj: vlastní zpracování

Transformovaný fond nabízí výsluhovou penzi a zaručení kladné nuly, ale není možné si u něj zvolit strategii spoření. Zároveň fondy mají stanovené různé podmínky pro přiznání jednorázového vyrovnání a odbytného.

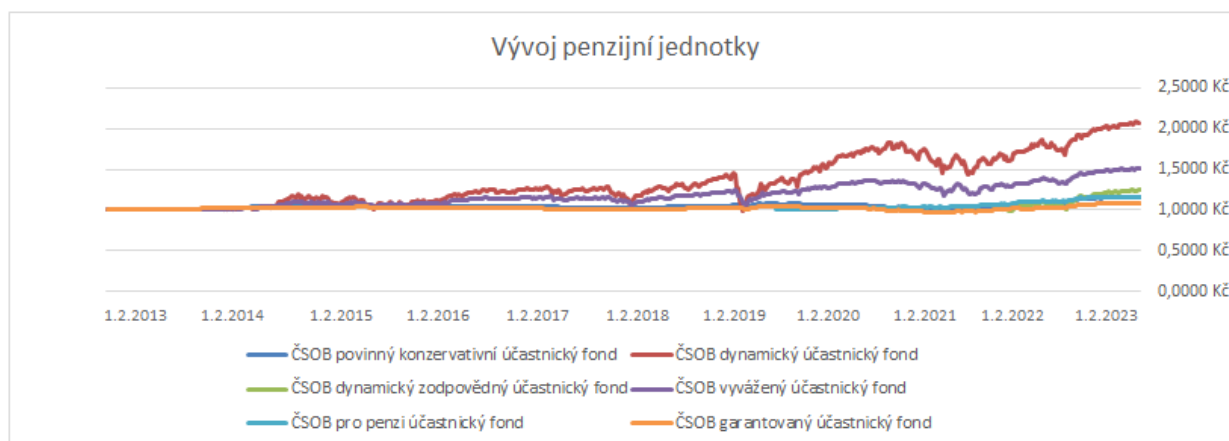
Účastnické fondy umožňují volitelné strategie spoření a nabízejí varianty s různou mírou rizika. Poplatky u těchto fondů se liší podle konzervativního nebo ostatních fondů, s nižšími poplatky za správu fondu, ale vyššími poplatky za zhodnocení.

Zajímavým rozdílem mezi produkty představují poplatky. Zatímco u Transformovaného fondu poplatky činí 0,8 % za správu a 10 % za zhodnocení, u účastnických fondů byly poplatky rozděleny z hlediska strategie spoření. U konzervativních fondů jsou poplatky a menší a sice 0,4 % za správu fondu a 10 % za zhodnocení. Poplatky u ostatních fondů jsou vyšší (1 % za správu, 15 % ze zisku).

5.2 Porovnání vývoje penzijní jednotky jednotlivých účastnických fondů

Penzijní jednotka vyjadřuje podíl na majetku v účastnickém fondu. Její hodnota se vyjadřuje v českých korunách s přesností na 4 desetinná místa a určuje se pro každý fond zvlášť. Při vzniku fondu byla penzijní jednotka 1,0000 Kč. Poté penzijní společnost stanovuje aktuální hodnotu jednou týdně. Vypočítá se jako podíl vlastního kapitálu fondu a počtu penzijních jednotek evidovaných na osobních účtech ke dni stanovení jednotky.⁵⁷

Graf 15: Vývoj penzijní jednotky účastnických fondů

Zdroj: vlastní zpracování

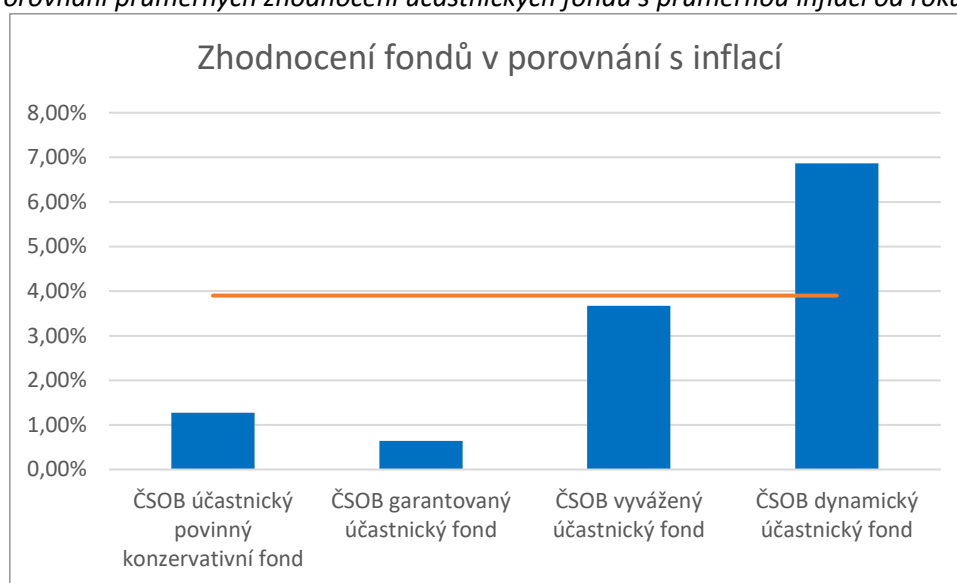
⁵⁷ ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_KUF_klicove_informace.pdf. [cit. 2024-03-20].

Graf 15 zachycuje vývoj penzijní jednotky u jednotlivých účastnických fondů. Zatímco hodnoty konzervativního a garantovaného fondu se pohybovaly okolo 1 kč, hodnoty vyváženého a dynamického fondu rostly.

5.3 Porovnání zhodnocení účastnických fondů s inflací

Účastnické fondy se v minulosti vyvíjely různě. Záleželo na tom, jakou mají investiční strategii. Konzervativnější fondy měly stálejší, ale zároveň nižší zhodnocení. Dynamické fondy naopak měly vyšší zhodnocení prostředků, ale také větší propady.

Graf 16: Porovnání průměrných zhodnocení účastnických fondů s průměrnou inflací od roku 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 16 zobrazuje porovnání průměrného zhodnocení čtyř účastnických fondů, které jsou na trhu od roku 2013, s inflací. Jediný dynamický fond překonal inflaci. Průměrné zhodnocení ostatních účastnických fondů je nižší než průměrná inflace.

6 Strategie životního cyklu

ČSOB penzijní společnost má ve své nabídce doplňkového penzijního spoření tzv. Strategii životního cyklu. Ta automaticky přesouvá úspory mezi fondy podle věku klienta. V mladším věku jsou prostředky investovány do dynamických fondů s vyšším rizikem, zatímco od věku 43 let se postupně přesouvají do konzervativnějších fondů. Tato strategie využívá tři fondy: ČSOB dynamický účastnický fond, ČSOB vyvážený účastnický fond a ČSOB pro penzi účastnický fond.

Tabulka 9: Rozložení fondů v rámci strategie životního cyklu

	<43 let	43 let	50 let	51 let	52 let	53 let	54 let	55 let	56 let	57 let	58 let	59 let	60 let a více
ČSOB dynamický účastnický fond	100%	90 %	20 %	12 %	8 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
ČSOB vyvážený účastnický fond	0 %	10 %	80 %	88 %	84 %	84 %	84 %	70 %	56 %	42 %	28 %	14 %	0 %
ČSOB pro penzi účastnický fond	0 %	0 %	0 %	0 %	8 %	12 %	16 %	30 %	44 %	58 %	72 %	86 %	100%

Zdroj: <https://www.csob-penze.cz/strategie-zivotniho-cyklu/>, upraveno autorkou

Tabulka 9 zobrazuje, jakým způsobem se prostředky účastníka přesouvají v účastnických fondech v rámci Strategie životního cyklu.

Mimo Strategii životního cyklu doporučuji své prostředky investovat podobně. Mladší věkové kategorie by měly investovat do dynamičtějších fondů, kdy doba investování je delší a tím pádem hrozí menší riziko ztráty než při kratší době investování v dynamických fondech. Zároveň účastníci, kteří mají do penze do 10 let by měli své prostředky ukládat do konzervativnějších fondů, kde nehrozí velké riziko. Lidem v důchodovém věku pobírajícím starobní důchod do budoucna nedoporučuji v doplňkovém penzijním spoření setrvat, jelikož od 1.7. 2024 nebudou mít nárok na státní příspěvky.

Závěr

Cílem práce bylo představit ČSOB penzijní společnost a v rámci ní navrhnout doporučení různým věkovým skupinám. Data byla čerpána z ČSOB penzijní společnosti. Byla provedena analýza a porovnání jednotlivých produktů. Bylo zjištěno, že účastnické fondy v historii inflaci obecně nepřekonal. Za celkovou dobu doplňkového penzijního spoření jako jediný dynamický fond překonal inflaci, a to i přesto, že měl velké výkyvy hodnot. Proto se v dlouhodobém časovém horizontu vyplatí do dynamického fondu investovat. Čím nižší doba do penze zbývá, tím je lepší své prostředky směřovat do konzervativních fondů, které sice nepřekonávají inflaci, ale zato mají celkem vyrovnané hodnoty zhodnocení, což pro nás představuje menší riziko ztráty.

Analýza různých produktů doplňkového penzijního spoření od ČSOB penzijní společnosti odhalila, že diverzifikace investic mezi různé typy fondů může být efektivní strategií pro minimalizaci rizik a maximalizaci potenciálního výnosu. Zvláště pro mladší generace se doporučuje začít spořit co nejdříve, aby využily výhody složeného úročení a měly dostatečný čas na akumulaci prostředků potřebných pro pohodlný důchod.

V kontextu stárnoucí populace a nejistot spojených s budoucím vývojem tradičních státních penzijních systémů je doplňkové penzijní spoření nezbytnou součástí komplexní strategie pro penzijní zabezpečení. Z tohoto důvodu je důležité, aby bylo veřejnosti poskytováno dostatečné finanční vzdělávání, aby mohli lépe porozumět dostupným možnostem a učinit informovaná rozhodnutí ohledně svého penzijního plánování.

Na základě provedeného výzkumu a analýzy lze konstatovat, že pro hlubší pochopení významu a vlivu doplňkového penzijního spoření na finanční stabilitu v důchodu je nezbytné provést další studie. Ty by měly zaměřit na dlouhodobé trendy v růstu a výkonnosti penzijních fondů, stejně jako na chování a preference účastníků těchto programů.

Doplňkové penzijní spoření je pouze jedna z možností, jak se zabezpečit na stáří. Obecně lze doporučit diverzifikaci: peníze na spořicíh účtech, investice do komodit, investice do nemovitostí, investice na kapitálových trzích, produkty se státní podporou. To pomáhá snížit celkové investiční riziko, což v praxi znamená, že pokud jedna část portfolia ztratí hodnotu, může být tato ztráta vykompenzována výkonností jiných částí. Zároveň diverzifikace pomáhá maximalizovat výnosy v dlouhodobém horizontu.

I přesto, že zhodnocení doplňkového penzijního spoření u většiny hodnocených fondů neporazí inflaci, jedná se o zajímavý spořicí nástroj. Kromě zhodnocení nabízí státní příspěvky, možnosti daňových odpočtů, možnost získání příspěvku od zaměstnavatele a mezigenerační zabezpečení osob, které nejsou v přímém příbuzenském vztahu.

Výzvou pro budoucnost zůstává zvýšení povědomí o důležitosti a přínosech doplňkového penzijního spoření mezi širokou veřejností. Je klíčové, aby stát, finanční instituce a vzdělávací organizace spolupracovaly na posílení finanční gramotnosti obyvatelstva, s důrazem na důležitost plánování pro důchod a pochopení finančních produktů dostupných na trhu. Tato spolupráce by měla zahrnovat i zlepšení přístupnosti informací o doplňkovém penzijním spoření a zjednodušení procesu přihlášení a správy penzijních účtů.

V neposlední řadě je důležité sledovat vývoj na finančních trzích a přizpůsobovat investiční strategie penzijních fondů aktuálním podmínkám, aby se maximalizovaly výnosy pro účastníky a zároveň minimalizovala rizika.

Závěrem, tato bakalářská práce přispěla k hlubšímu pochopení doplňkového penzijního spoření v České republice a zdůraznila jeho význam jako klíčové součásti komplexního penzijního plánování. Výsledky práce a doporučení poskytují užitečný základ pro jednotlivce při rozhodování o svém penzijním spoření a nabízejí směry pro další výzkum v této důležité oblasti.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Seznam použité literatury

1. KAŠE, Miloslav. Vybrané aspekty důchodové reformy v České republice. 1. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3042-9.
2. LOUŽEK, Marek. Důchodová reforma, Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2013. 75 s. ISBN: 978-80-86729-92-3.
3. POTŮČEK, Martin. České důchody. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-4236-9.
4. PŘIB, Jan. Kdy do důchodu a za kolik: právní stav k 1.1.2012. Praha: Grada, 2012. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-247-4090-4.
5. RUBEŠ, Lukáš. Doplnkové penzijní spoření a důchodové spoření: pro finanční poradce, zaměstnavatele a budoucí důchodce. Úvaly: Systemia s. r. o., 2013. ISBN 978-80-260-3892-4.
6. SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada, 2012. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-4479-7.
7. ŠULC, Jaroslav. *Penzijní přípojištění*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. U Průhonu 22, Praha 7: GRADA Publishing, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

7.2 Seznam elektronických zdrojů

1. *Asociace penzijních společností ČR*. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2016/10/ekonomicke-ukazatele-v-r-2012-4-ctvrtleti.pdf>.
2. *Asociace penzijních společností ČR*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/>.
3. *Banky.cz*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.banky.cz/penzijni-fondy/csob-penzijni-spolecnost/csob-transformovany-fond/>.
4. *Conseq*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.conseq.cz/investice/dlouhodoby-investicni-produkt-dip>.
5. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. Dostupné z: https://www.cssz.cz/documents/20143/99569/2004_publicace_80letSP.pdf/af9016aa-c859-9592-8621-b35e125d7e61
6. *Česká spořitelna* [online]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/blog/budoucnost/cim-se-lisi-penzijni-pripojisteni-a-doplňkove-penzijni-sporeni>
7. *ČSOB Penzijní společnost*. Online. 2021. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2021/03/20200224_TRF_statut_fondu.pdf.
8. *ČSOB Penzijní společnost*. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_DUF_klicove_informace.pdf.
9. *ČSOB Penzijní společnost*. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_GUF_klicove_informace.pdf.

10. ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_KUF_klicove_informace.pdf.
11. ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_PUF_klicove_informace.pdf.
12. ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_VUF_klicove_informace.pdf.
13. ČSOB Penzijní společnost. Online. 2024. Dostupné z: https://www.csob-penze.cz/media/2024/02/20240212_ZUF_klicove_informace.pdf.
14. Generali penzijní společnost. Online. 2023. Dostupné z: https://www.generalipenze.cz/zmeny-vpenzijku?gad_source=1&gclid=CjwKCAiA8sauBhB3EiwARuTRJjA0uyvK7WuETGZi_0w9LuBlNHGqU6-8XYUBxVm76HKzHXiJWhpvPBoCuo0QAvD_BwE.
15. IDNES.cz/zpravodajství. Online. 2000. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/banky-a-sporeni/penzijni-pripojisteni-prispevek-zamestnavatele-vyrazne-zvysuje-vynosnost.A001203_220507_fi_osobni_235.
16. Měšec.cz. Online. 2004. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/penzijni-pripojisteni-semeni/>.
17. Ministerstvo financí České republiky. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/soukrome-penzijni-systemy/iii-pilir-doplnekove-penzijni-sporeni-a-p/penzijni-spolecnosti>.
18. Ministerstvo práce a sociálních věd. Online. 2023. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/968647/Treti_pilir_uvodni_pilir_-_podklady.pdf/683dcc60-81a7-e9ab-af49-b0b8af633f01.
19. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/duchodova-reforma>
20. Moneta Money bank. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/caste-dotazy/odpoved/co-to-jsou-ucastnicke-fondy>.
21. NN. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.nn.cz/penze/zmeny/>.
22. Novinky.cz. Online. 2013. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/finance-druhy-pilir-lide-starsi-35-let-maji-na-rozhodnuti-uz-jen-tri-mesice-186339>.
23. Peníze.cz. Online. 2012. Dostupné z: <https://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/246074-2013-penzijni-pripojisteni-a-jeho-pokracovani>.
24. Seznam Médium. Online. 2023. Dostupné z: <https://medium.seznam.cz/clanek/lenka-rutteova-predcasny-duchod-totalne-osekali-ctyrmi-upravami-jak-dopadl-predduchod-29134>.

7.3 Seznam právních předpisů

1. ČESKO. Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením – znění od 1. 1. 2024. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-42>
2. ČESKO. Zákon č. 220/2011 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – znění od 1. 1. 2012. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-220>

3. ČESKO. Zákon č. 170/1999 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů – znění od 1. 1. 2000. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-170>
4. ČESKO. Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření – znění od 1. 1. 2024. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010–2024 [cit. 26. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>

Seznam grafů

Graf 1: Portfolio penzijních společností ke konci roku 2012.....	20
Graf 2: Vývoj počtu účastníku v letech 1995 - 2013	30
Graf 3: Výkonnost Transformovaného fondu Stabilita v porovnání s inflací.....	35
Graf 4: Výkonnost ČSOB účastnického povinného konzervativního fondu v porovnání s inflací	37
Graf 5: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB účastnického povinného konzervativního fondu	38
Graf 6: Výkonnost ČSOB garantovaného účastnického fondu v porovnání s inflací.....	39
Graf 7: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB garantovaného účastnického fondu.....	39
Graf 8: Výkonnost ČSOB pro penzi účastnického fondu v porovnání s inflací.....	40
Graf 9: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB pro penzi účastnického fondu.....	41
Graf 10: Výkonnost ČSOB vyváženého účastnického fondu v porovnání s inflací.....	42
Graf 11: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB vyváženého účastnického fondu	42
Graf 12: Výkonnost ČSOB dynamického účastnického fondu v porovnání s inflací.....	43
Graf 13: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB dynamického účastnického fondu.....	44
Graf 14: Celkový počet penzijních jednotek ČSOB dynamického zodpovědného účastnického fondu.	45
Graf 15: Vývoj penzijní jednotky účastnických fondů.....	48
Graf 16: Porovnání průměrného zhodnocení účastnických fondů s průměrnou inflací.....	49

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdíl mezi I. a II. pilířem z hlediska plateb a čerpání prostředků.....	15
Tabulka 2: Daňové úlevy poplatníka z penzijního připojištění.....	18
Tabulka 3: Možnosti výběru úspor ve stáří.....	26
Tabulka 4: Výše státního příspěvku na III. pilíři od roku 1994	29
Tabulka 5: Výše státního příspěvku od 1.7.2024	32
Tabulka 6: Porovnání penzijních plánů Transformovaného fondu Stabilita	36
Tabulka 7: Porovnání majetku účastnických fondů k 31.1.2024.....	46
Tabulka 8: Porovnání charakteristik Transformovaného fondu a účastnických fondů	47
Tabulka 9: Rozložení fondů v rámci strategie životního cyklu.....	50